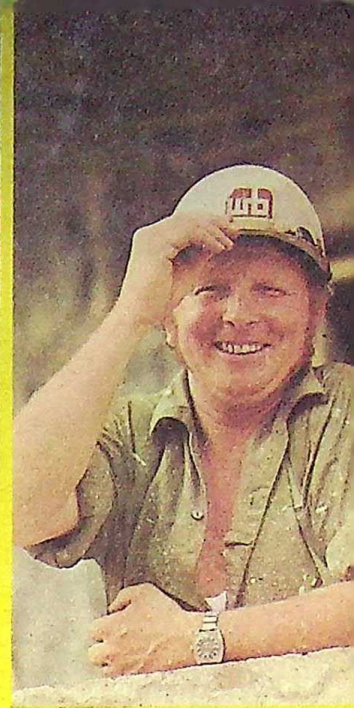
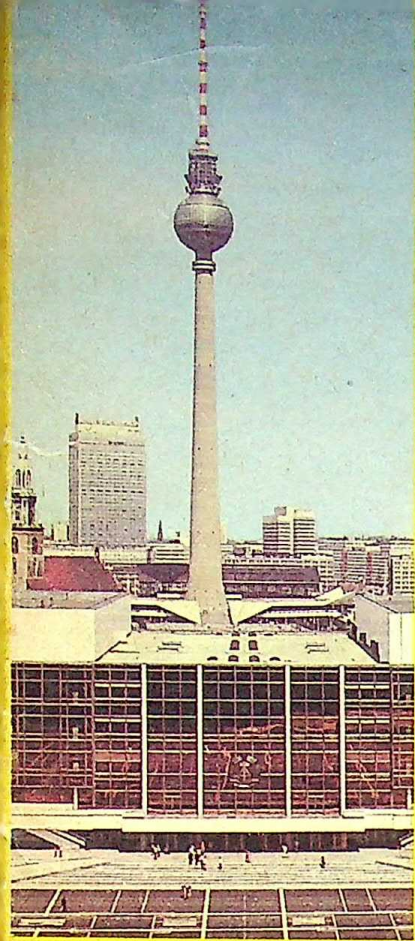
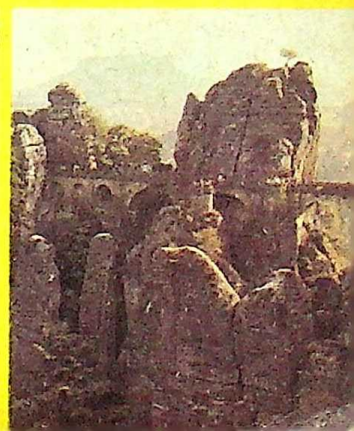

www.MinisterieVanPropaganda.org

**De
Duitse
Demokratische
Republiek
in grafiek en beeld**

De Duitse Demokratische Republiek— een staat in Midden-Europa

Duitse Demokratische Republiek — Afkorting: DDR

Hoofdstad: Berlijn

Oppervlakte: 108.179 km²

Inwoners: (1976) 16,7 miljoen, 155/km² waarvan 3 miljoen jeugdige personen (14 — 25 jaar)

Gelijkgerechtigde nationale minderheid: 100.000 Sorben (Slavische volksstam)

Geografische ligging: 54° 41' — 50° 10' noorder breedte, 9° 54' — 15° 2' ooster lengte
Middeneuropese tijdzone (M.E.T.)

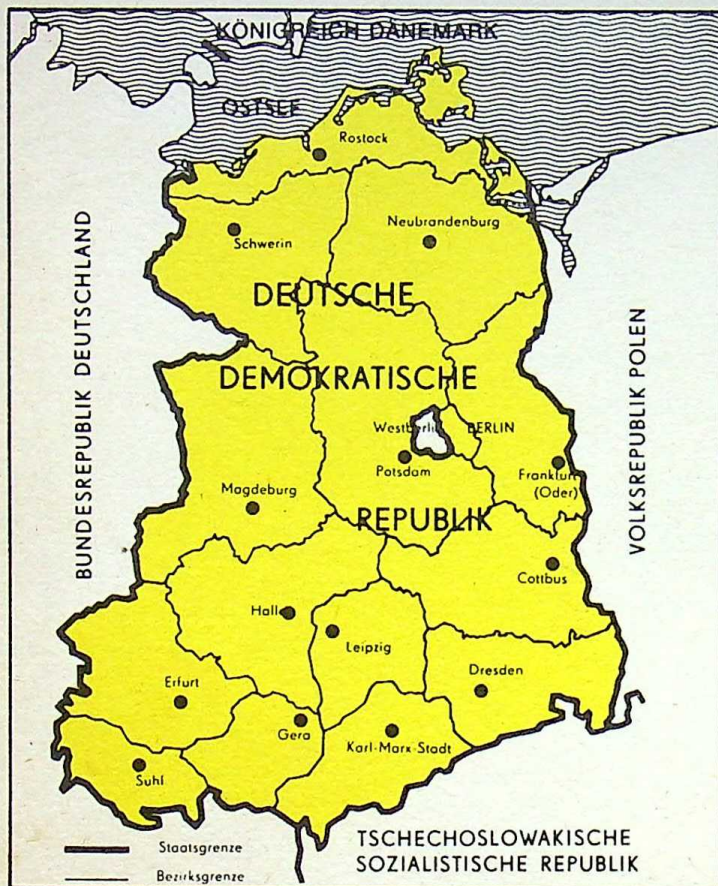
Aangrenzende landen: Polen — 460 km

Tsjecho-Slowakije — 430 km

Duitse Bondsrepubliek (BRD) — 1.381 km

In het Noorden vormt de Oostzee de natuurlijke grens — 340 km.

In het midden van de DDR ligt West-Berlijn, een stad met een bijzondere politieke status die vooral in het Verdrag over West-Berlijn, dat de vier grote mogendheden op 3 September 1971 hebben afgesloten, is vastgelegd.

Staatsvlag
van de DDR

Dienstvlag
van het Natio-
nale
Volksleger

Dienstvlag
van de Volks-
marine

Alle macht dient het welzijn van het volk. Zij waarborgt zijn vreedzame leven, beschermt de socialistische maatschappij en garandeert de stelselmatige stijging van de levensstandaard, de vrije ontwikkeling van de mens, handhaaft zijn waardigheid en garandeert de in deze grondwet gewaarborgde rechten.

Grondwet van de DDR

De DDR is een socialistische staat in het centrum van Europa. Zij werd op 7 oktober 1949 opgericht. Haar vlag heeft de kleuren zwart-rood-goud met het staatswapen, een hamer en passer in een krans van aren. De vlag symboliseert de staat van arbeiders en boeren in verbond met de intelligentsia en met de andere lagen van de bevolking.

De DDR ontwikkelde zich als een antifascistisch-democratische en socialistische staat, waarin de uitbuiting van de mens door de mens door de schepping van socialistische productieverhoudingen werd uitgeschakeld. De democratische samenwerking tussen vijf politieke partijen onder de leiding van de Socialistische Eenheidspartij van Duitsland (de SED) droeg in beslissende mate bij tot een nauw verbond tussen arbeiders, werkende boeren, intellectuelen en andere lagen van de bevolking. Zij oefenen gezamenlijk de macht uit en verwezenlijken in het politieke, economische en maatschappelijke leven van de DDR een alles omvattende volksheerschappij. Als lid van de socialistische statengemeenschap strijdt de DDR consequent voor vrede, ontspanning en algemene ontwapening. Zij is een betrouwbaar bondgenoot van hen, die tegen kolonialisme en rassisme strijden.

De DDR is een hoogontwikkelde industriestaat met een moderne landbouw. Hoewel zij volgens haar oppervlakte de 102^e plaats en naar grootte der bevolking op de 37^e plaats op de wereldranglijst staat, behoort zij tot de tien grootste industrielanden van de wereld.

Sinds 1950 is de DDR lid van de Raad voor Wederzijdse Economische Bijstand (RGW).

Op de basis van de volkseigendom, van de socialistische planeconomie en een doelgerichte proportionele ontwikkeling van de economie steunen de economische potenties van het land sedert de oprichting van de DDR op een bestendige en stabiele economische groei.

De bevolkingsstructuur is als gevolg van de tweede wereldoorlog ook nu nog uit het evenwicht. Van de 16,7 miljoen inwoners behoren 9 miljoen tot het vrouwelijke en 7,7 miljoen tot het mannelijke geslacht. Op 100 mannelijke komen 116 vrouwelijke inwoners. Er zijn 3,6 miljoen kinderen tot 14 jaar, 10 miljoen mensen hebben de leeftijd die hen in staat stelt om te werken en 3,1 miljoen hebben de pensioengerechtigde leeftijd. Van de bevolking die tot werken in staat is, is 80% in een beroep werkzaam, terwijl 49,4% van alle werkende mensen vrouwen zijn.

De grond behoort tot de kostbaarste natuurlijke rijkdom van de DDR. De grond wordt voor rond 58 procent (meer dan 6 miljoen hectare) door de landbouw benut. Het land is voor 27 procent met bos bedekt.

De weersgesteldheid wordt door een gematigd overgangsklimaat tussen oceanische en continentale invloed bepaald. Rivieren en meren nemen 2 procent van het gebied van de DDR in. Bevaarbare rivieren zijn de Elbe (566 km in de DDR, vormt voor een gedeelte de grens met de BRD), de Saale (427 km) en

de Unstrut (192 km), de Havel (343 km) en de Spree (382 km), de Oder (met 162 km) en de Neiße (met 199 km, grensrivieren met Polen). Daarbij komen nog zulke belangrijke kanalen als het Oder-Spree-Kanaal (83,7 km), het Oder-Havel-Kanaal (82,8 km) en anderen. Met 116,8 km² is de Müritz in het Noorden van het land het grootste en mooiste meer van de DDR.

Sedert de oprichting van de DDR werden 25 van de in totaal 36 stuwdammen met stuwbekkens met een inhoud van 5 miljoen kubieke meter elk gebouwd. De grootste is de Rappbode Stuwdam bij Wendefurth in de Harz met een stuwbekken met een inhoud van 108,5 miljoen kubieke meter. In de periode 1976 t/m 1980 zal de inhoud van de stuwbekkens met 180 miljoen kubieke meter op 1400 kubieke meter worden vergroot.

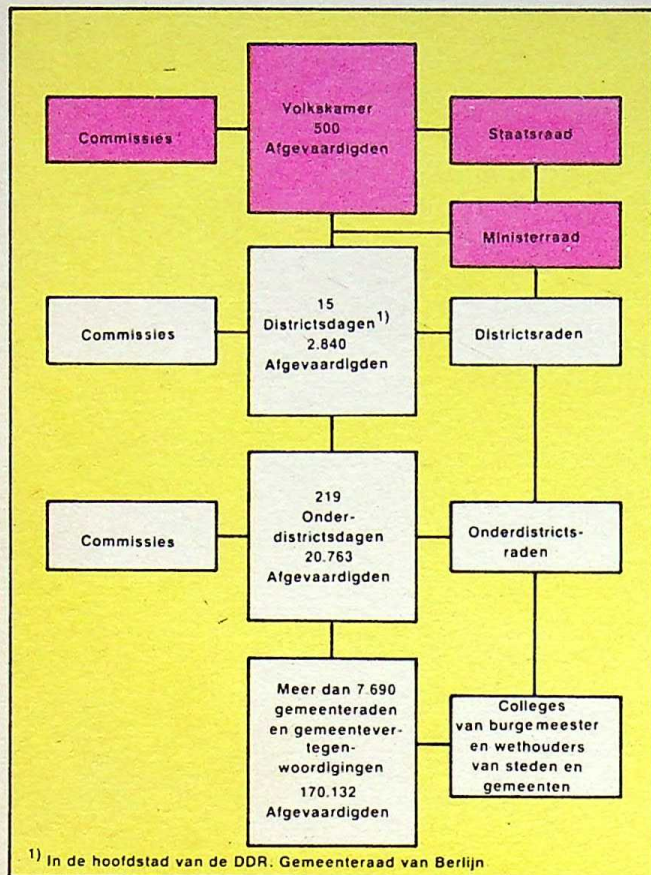
Voor de bescherming van de natuur zorgen staat en maatschappij in het belang van het welzijn van de burgers. In 655 natuurreservaten met een totale oppervlakte van 80.400 ha worden van uitsterven of in hun bestaan ernstig bedreigde diersoorten streng beschermd. Deze gebieden dienen echter ook de ontspanning van de burgers.

De milieubescherming en het onderhoud van mooie landschappen in de DDR worden in de grondwet tot plicht van de staatsorganen en van iedere burger verklaard.

Staatsstructuur en socialistische demokratie

Volkskamer van de DDR — 7e Zittingsperiode vanaf 17 October 1976 — 9 fracties — 500 afgevaardigden.

235 Arbeiders	47,0 procent
60 Leden van landbouw-productiecoöperaties (LPG)	12,0 procent
127 Bedienden	25,4 procent
76 Leden van de intelligentsia	15,2 procent
2 Uit andere beroepen	0,4 procent
Hogeschoolopleiding: 239 afgevaardigden	= 47,8 procent
Opleiding op scholen voor uitgebreid technisch onderwijs: 92 afgevaardigden	= 18,4 procent
168 vrouwelijke parlementsleden	= 33,6 procent
40 jeugdige personen tussen 18 en 25 jaar	= 8,0 procent

Erich Honecker, Voorzitter van de Staatsraad van de DDR en secretaris-generaal van het Centraal Comité van de Socialistische Eenheidspartij van Duitsland

Willi Stoph, Voorzitter van de Ministerraad van de DDR.

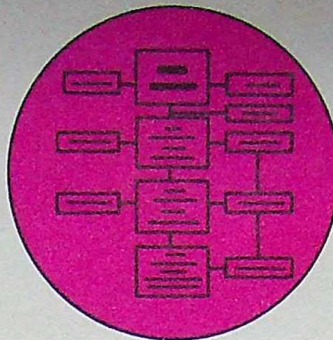

Horst Sindermann, President van de Volkskamer van de DDR

De burgers van de Duitse Democratische Republiek oefenen hun politieke macht door middel van democratisch gekozen volksvertegenwoordigingen uit.

De volksvertegenwoordigingen vormen de grondslag van het systeem der staatsorganen. Bij hun werkzaamheden steunen zij op de actieve medewerking van de burgers bij de voorbereiding en uitvoering van en controle op hun beslissingen.

Nimmer en in geen enkel geval kunnen andere dan de grondwettelijke organen staatsgezag uitoefenen.

Grondwet van de DDR

De soevereiniteit van de werkende bevolking is het voornaamste beginsel van de staatsstructuur. Alle afgevaardigden worden door middel van directe, algemene en geheime verkiezingen gekozen.

De **Volkskamer** is het parlement, het grondwet- en wetgevende gezagsorgaan van de DDR. Zij beslist over de voornaamste vraagstukken van de staatspolitiek. De afgevaardigden worden in hun bedrijven door hun collega's of in de woonwijken als kandidaten voorgedragen, door alle politieke partijen en massa-organisaties van de DDR benoemd en door de bevolking gekozen. De voornaamste voorwaarde is dat zij opkomen voor de belangen van de arbeidersklasse en voor de die van de met haar verbonden coöperatieve boeren, intellectuelen en andere lagen van de bevolking. De mandaten zijn als volgt verdeeld: Socialistische Eenheidspartij van Duitsland (SED) 127 afgevaardigden; Democratische Boerenpartij van Duitsland (DBD), Christelijk Democratische Unie (CDU), Liberaal Democratische Partij van Duitsland (LDPD) en Nationaal Democratische Partij van Duitsland (NDPD) elk 52 afgevaardigden; het Vrije Duitse Verbond van Vakverenigingen (FDGB) 68 afgevaardigden; Democratische Vrouwenbond van Duitsland (DFD) 35 afgevaardigden; Vrije Duitse Jeugd (FDJ) 40 afgevaardigden; de Cultuurbond van de DDR 22 afgevaardigden. Alle besluiten worden met meerderheid van stemmen genomen. De Volkskamer vormt commissies die bij alle beslissingen nauw

met de kiezers samenwerken, en de Volkskamer is tegenover de kiezers tot rekening en verantwoording verplicht.

Wetsontwerpen kunnen door alle afgevaardigden van de in de Volkskamer vertegenwoordigde politieke partijen en massa-organisaties, door de volkskamercommissies, door de Staatsraad, Ministerraad en FDGB worden ingediend. Vóór het nemen van besluiten worden de wetsontwerpen in de volkskamercommissies grondig besproken en de belangrijkste worden de bevolking ter discussie voorgelegd.

Voor de duur van haar legislatuur kiest de Volkskamer haar voorzitter.

Tussen haar zittingen draagt de Volkskamer de taken van het staatshoofd van de DDR over aan de **Staatsraad**. In de Staatsraad hebben vertegenwoordigers van alle politieke partijen en grote massa-organisaties zitting. De Staatsraad vertegenwoordigt de DDR volkenrechtelijk en sluit staatsverdragen af.

De **Ministerraad** is als orgaan van de Volkskamer de regering van de DDR. Hij leidt de economie, de politieke taken van de staat, de culturele en sociale ontwikkeling en de hem opgedragen verdedigingstaken, voert in de geest van wederzijdse achting onder de volken en van de vrede de buitenlandse politiek van de DDR, verdiept de alzijdige samenwerking met de Unie van Socialistische Sovjetrepublieken (USSR) en met de andere socialistische landen.

De **plaatselijke volksvertegenwoordigingen**

zijn organen van het staatsgezag in de districten, onderdistricten, steden en gemeenten. Zij worden door de kiesgerechtigde burgers door middel van directe democratische verkiezingen gekozen. Op eigen verantwoording beslissen zij over alle belangrijke aangelegenheden van de gemeentepolitiek als deel van de staatspolitiek.

Hun gekozen organen zijn de Raden (Magistraat van de hoofdstad Berlijn, Districtsraad, Onderdistrictsraad, Stadsraad en Gemeenteraad) en commissies.

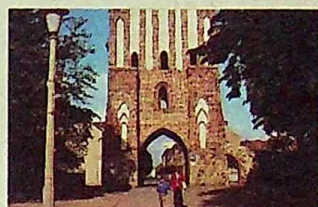
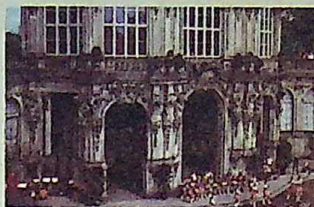
In opdracht van de volksvertegenwoordiging leiden de Raden de politieke, economische, sociale en culturele opbouw binnen hun territorium. De besluiten van de volksvertegenwoordiging en de boven hen geplaatste staatsorganen vormen de basis van hun werkzaamheden.

De commissies worden door de volksvertegenwoordigingen voor bepaalde vakgebieden (financiën, onderwijs, bouwwezen, volksgezondheid, sociale diensten en anderen) gevormd. De leden van deze commissies zijn door de volksvertegenwoordiging gekozen afgevaardigden en benoemde burgers met grote vakkennis op de betreffende gebieden. De gekozen afgevaardigden en benoemde burgers hebben dezelfde rechten en plichten.

De districten

Berlijn, hoofdstad van de DDR. Oppervlakte: 403 km². Inwoners: 1,1 miljoen. Politiek, economisch en cultureel centrum van het land. **Industrie:** 5,7 procent van de industriële bruto-productie van de DDR. Electrotechniek, machinebouw, chemie, textiel- en levensmiddelenindustrie. **Wetenschap:** Zetel van de Academie van Wetenschappen, Humboldt Universiteit (met 11.500 studenten) en 4 hogescholen en 14 scholen voor uitgebreid technisch onderwijs (met in totaal 29.500 studenten). **Cultuur:** Kunstacademie, Duitse Staatsopera, Komische Opera, het Duitse Theater, Berliner Ensemble, Pergamon Museum, Nationaal Schilderijmuseum, Natuurhistorisch Museum.

District Cottbus. Oppervlakte: 8.262 km². Inwoners: 0,873 miljoen. **Industrie:** 5,2 procent van de industriële brutoproductie van de DDR. Centrum van de bruinkoolwinning, opwekking van energie, textielindustrie, glasproductie. **Landbouw:** 40 procent van de oppervlakte wordt door de landbouw benut. Groenteteelt in het Spreewoud, visteelt in vijvers en meren. Herculivering van bruinkoolgroeven.

De steden, gemeenten en verenigingen van gemeenten van de Duitse Democratische Republiek scheppen de noodzakelijke voorwaarden voor een steeds betere bevrediging van de materiële, sociale, culturele en andere maatschappelijke behoeften van de burgers.

Deze taken worden in samenwerking met de bedrijven en coöperaties in hun gebied vervuld. Door de uitoefening van hun politieke rechten nemen alle burgers daaraan deel.

Grondwet van de DDR

District Dresden. Oppervlakte: 6.738 km². Inwoners: 1,8 miljoen. **Industrie:** 12,1 procent van de industriële brutoproductie van de DDR. Electrotechniek, electromotoren, röntgenapparaten, voertuigbouw (rail- en motorvoertuigen), metallurgie, lichte industrie. **Wetenschap:** Technische Universiteit, militaire academie „Friedrich Engels“, 8 hogescholen en 28 scholen voor uitgebreid technisch onderwijs. Centrum voor atoomonderzoek in Rossendorf. **Cultuur:** Staatskapel Dresden, Dresdner filharmonisch orkest, Kruiskoor, Kunstverzamelingen (Schilderijnmuseum met kunstwerken van oude en moderne meesters, het Groene Gewelf, porceleinverzamelingen, Legermuseum, Verkeersmuseum). **Landbouw:** 60,1 procent van de oppervlakte wordt door de landbouw benut en 25,5 procent door de bosbouw

District Erfurt. Oppervlakte: 7.349 km². Inwoners: 1,2 miljoen. **Industrie:** 7,3 procent van het industriële brutoprodukt van de DDR. Electrotechniek en electronica, apparatenbouw (schrijf- en andere kantoormachines, installaties voor de verwerking van gegevens, schakeltoestellen, installaties voor telecommunicatie, landbouwmachines en automobielenbouw). **Landbouw:** 64 procent van het gebied wordt door de landbouw benut en 22 procent door de bosbouw. Bloemen- en zaadteelt. Internationale Tuinbouwtentoonstelling „Jga“ in Erfurt. **Wetenschap** Hogeschool voor Architectuur en Muziek in Weimar. **Cultuur en geschiedenis:** Weimar, Goethe- en Schiller-stad Gedenkdenk in Buchenwald voor 55.000 door de fascistische in het concentratiekamp vermoorde burgers van alle Europese landen. **District Frankfurt.** Oppervlakte: 7.185 km². Inwoners: 0,688 miljoen. **Industrie:** 4,6 procent van de industriële brutoproductie van de DDR. Metallurgie, petrochemie, autobandenfabriek en cementindustrie. **Landbouw:** 50 procent van de oppervlakte wordt door de landbouw benut, hoofdzakelijk graanbouw en groenteteelt. **Geschiedenis:** Seelower Höhen. In Februari 1945 uitgangspunt van de bestorming van Berlijn door het Sovjet-Leger. Er vielen 33.000 soldaten van het Rode Leger.

District Gera. Oppervlakte: 4.004 km². Inwoners: 3,738 miljoen. **Industrie:** 4,2 procent van het industriële brutoprodukt van de DDR. Electrotechniek en electronica, bouw van wetenschappelijke apparaten, optische instrumenten, textiel- en lichte industrie, werktuigmachines, meubelindustrie, drukkerijen **Wetenschap:** Friedrich Schiller Universiteit in Jena. **Landbouw:** 50 procent van de oppervlakte

wordt door de landbouw benut, 37 procent bestaat uit bos. **District Halle.** Oppervlakte: 8.771 km². Inwoners: 1,8 miljoen. **Industrie:** 14,3 procent van de industriële brutoproductie van de DDR. Centrum van de chemische industrie. Machinebouw en bouw van complete fabrieksinstallaties. Railvoertuigen. **Wetenschap:** Martin Luther Universiteit in Halle-Wittenberg. Zes hogescholen. **Landbouw:** 65 procent van de oppervlakte wordt door de landbouw benut. **District Karl-Marx-Stadt.** Oppervlakte: 6.009 km². Inwoners: 1,9 miljoen. **Industrie:** 14,4 procent van de industriële brutoproductie van de DDR. Textielindustrie, gordijnstof, kant, tapijten, japonstoffen (in dit district wordt 60 procent van alle in de DDR geproduceerde textielproducten vervaardigd). Machinebouw (werktuig- en textielmachines), machines voor de grafische industrie. Motorvoertuigen. **Landbouw:** 57 procent van de oppervlakte wordt door de landbouw en 30 procent voor de bosbouw benut. **Wetenschap:** Vijf hogescholen en 21 scholen voor uitgebreid technisch onderwijs.

District Leipzig. Oppervlakte: 4.966 km². Inwoners: 1,4 miljoen. **Industrie:** 8,5 procent van de industriële brutoproductie van de DDR. Bruinkool, elektrische centrales, chemische industrie, machinebouw, spoorwegkranen, smeedwerken, landbouwmachines, centrum van de bouw van machines voor de grafische industrie. Tweemaal per jaar de internationale Leipziger Messe **Landbouw:** 70 procent van de oppervlakte wordt door de landbouw benut. Landbouwtentoonstelling „agra“ in Markkleeberg. **Wetenschap:** Karl Marx Universiteit, Herder Instituut voor studenten uit het buitenland, 9 hogescholen en 31 scholen voor uitgebreid technisch onderwijs. Duitse Bibliotheek, Centrale Bibliotheek voor Blinden. **Cultuur:** Thomanerkoor, Gewandhausorkest, Etnologisch Museum, herdenkingsplaats voor Lenin, Dimitroff Museum.

District Maagdenburg. Oppervlakte: 11.525 km². Inwoners: 1,2 miljoen. **Industrie:** 6,5 procent van de industriële brutoproductie van de DDR. Zware industrie, bouw van complete fabrieksinstallaties, kabel- en kabelslagmachines, armaturen, machines en installaties voor walserijen, kali-industrie, chemische producten voor de huishouding, tractoren, dieselmotoren, aardgaswinning, lichte industrie en levensmiddelenindustrie (suiker). **Landbouw:** 64 procent van de oppervlakte wordt door de landbouw benut. Met 22 procent het hoogste aandeel aan de brutoproductie van de landbouw, 26 procent van de oppervlakte is met bos

bedekt. **Wetenschap:** 3 hogescholen, 16 scholen voor uitgebreid technisch onderwijs.

District Neubrandenburg. Oppervlakte: 10.792 km². Inwoners: 0,627 miljoen. **Landbouw:** 60 procent van de oppervlakte wordt door de landbouw benut (graan, aardappels, vee) en 25 procent is met bos bedekt. Natuurreservaat om de Müritz. **Industrie:** Levensmiddelen- en genotmiddelenindustrie, houtverwerkende en confectie-industrie. Twee procent van de brutoproductie van de DDR. **District Potsdam.** Oppervlakte: 12.572 km². Inwoners: 1,2 miljoen. **Industrie:** 6,1 procent van de brutoproductie van de DDR. Metallurgie, voertuigbouw. **Landbouw:** 51 procent van de oppervlakte wordt door de landbouw benut. Fruitteelt op een oppervlakte van 6.000 ha. 33 procent is met bos bedekt. **Wetenschap:** pedagogische hogeschool, filmhogeschool. **Cultuur en geschiedenis:** Slot Sanssouci, Slot Cecilienhof, Gedenkdenk van de vroegere fascistische concentratiekampen Sachsenhausen en Ravensbrück.

District Rostock. Oppervlakte 7.074 km². Inwoners: 0,868 miljoen. **Industrie:** 3,2 procent van de brutoproductie van de DDR. Scheepswerven, Diesel-scheepsmotoren, visserij en visverwerkende industrie, atoomcentrale bij Greifswald, zeehaven van Rostock. Van Saßnitz een veerpontverbinding met Trelleborg. **Landbouw:** 70 procent van de oppervlakte wordt door de landbouw benut (graanbouw en veeteelt) **Wetenschap:** 2 universiteiten, 2 technische hogescholen, militaire academie van de Volksmarine.

District Schwerin. Oppervlakte 8.672 km². Inwoners: 0,591 miljoen. **Industrie:** 2,6 procent van de brutoproductie van de DDR. Lichte industrie, machines voor plasticverwerking, kabel, meubels, lederwaren, levensmiddelen en genotmiddelen, plezierboten voor de binnenscheepvaart. **Landbouw:** 63 procent van de oppervlakte wordt door de landbouw benut. Centrum van de veeteelt. Graan, aardappels. Binnenvisserij, teelt van pelsdieren. 20 procent van de oppervlakte is met bos bedekt. **Wetenschap:** pedagogische hogeschool in Güstrow

District Suhl. Oppervlakte: 3.856 km². Inwoners: 0,550 miljoen. **Industrie:** 3,1 procent van de brutoproductie van de DDR. Bromfietsen, jachtwapens, elektrische huishoudelijke apparaten, transistors, speelgoed, kali, keramische en glasinindustrie. **Landbouw:** 37 procent van de oppervlakte wordt door de landbouw benut, 50% is met bos bedekt.

SED — Partij van het volk

De SED heeft 1.914.382 leden en 129.315 kandidaat-leden.

Daarvan bestaat

31,3 procent uit vrouwen

20,1 procent uit leden onder 30 jaar

43,4 procent uit leden onder 40 jaar

27,4 procent uit afgestuurd van hogescholen en scholen voor uitgebreid technisch onderwijs.

Samenstelling van de partij naar de huidige sociale positie van de leden en kandidaat-leden:

arbeiders

56,1 procent

coöperatieve boeren

5,2 procent

intellectuelen

20,0 procent

bedienden

11,5 procent

overige beroepen

7,2 procent

(Stand 1976)

Conferentiezaal van het IXe Partijcongres van de SED — de grote zaal van het Paleis van de Republiek aan het Marx Engels Plein in Berlijn

Erich Honecker, secretaris-generaal van het Centraal Comité van de Socialistische Eenheidspartij van Duitsland, bij arbeiders in de kallifabriek Merkers (District Suhl)

De Duitse Democratische Republiek is een socialistische staat van arbeiders en boeren. Zij is de politieke organisatie van de werkende mensen in stad en land onder de leiding van de arbeidersklasse en haar marxistisch-leninistische partij.

Grondwet van de DDR

De Socialistische Eenheidspartij van Duitsland (SED) is de leidinggevende partij in de DDR. Zij is de partij van de arbeidersklasse die volgens haar grootte en haar plaats in de productie van de socialistische bedrijven, wegens haar georganiseerdheid en haar internationale solidariteit de beslissende politieke macht in het land vormt. Secretaris-generaal van het Centraal Comité van de SED is Erich Honecker.

De partij ontstond in het voorjaar van 1946. De Duitse communisten en sociaal-demokraten op het gebied van de huidige DDR waren het eens geworden over een revolutionair program met het doel de socialistische maatschappelijke ordening te vestigen. Op 21 en 22 April 1946 kwamen hun gedelegeerden, 507 van de Communistische Partij en 548 van de Sociaal Democratische Partij bijeen. Met algemene stemmen besloten zij hun partijen tot de Socialistische Eenheidspartij van Duitsland te verenigen. Wilhelm Pieck en Otto Grotewohl werden tot partijvoorzitters gekozen. Heden verenigt de SED in haar rijen meer dan 2 miljoen leden en kandidaat-leden die in 74.300 grondorganisaties, hoofdzakelijk in de bedrijven en coöperaties, werken. Met hun werk en activiteit verwezenlijken zij als het vooruitstrevendste deel van de arbeidersklasse de leidende rol. Voor ieder lid is het een eer, lid van de partij te zijn. Leden kunnen uit hun lidmaatschap geen voorrechten afleiden. In het begin van de zeventiger jaren kon de partij op de basis van de tot dusver gescha-

pen voorwaarden van het socialisme de weg van de eenheid van economische en sociale politiek uitbakenen. Dat wil zeggen, alle prestaties op economisch gebied komen de hele bevolking ten goede. In de wereld hadden zich gunstige voorwaarden ontwikkeld. Zij maakten de hoop op vrede zekerder. In Europa werden internationale verdragen afgesloten die de vreedzame coëxistentie van de staten begunstigen en de resten van de tweede wereldoorlog uit de weg ruimen. Op deze basis kon het IXe Partijcongres van de SED in 1976 voor het vijfjarenplan 1976/1980 besluiten de koers van de vrede en economische vooruitgang ook in de toekomst aan te houden. Dat betekende dat iedereen ook in de toekomst een werkkring gegarandeerd is. Iedere jeugdige persoon wordt een plaats als leerling of een studieplaats gegarandeerd. De prijzen voor levensmiddelen en verbruiksgoederen blijven stabiel. Laag blijven de tarieven van verkeersmiddelen en dienstverleningen alsook de huren. De netto-inkomsten van de burgers worden volgens plan verhoogd. Door nieuwbouw en modernisering worden de woonvoorwaarden voor 2,8 miljoen mensen verbeterd. Door de uniforme ontwikkeling van de economie, sociale politiek en cultuur en door verhoging van het onderwijs- en daardoor ontwikkelingsniveau in het hele land worden ook de tegenstellingen tussen stad en platteland verder geringer. De maatschappelijke voorwaarden worden zo ontwikkeld dat steeds meer burgers de mogelijk-

heid benutten aan de regeling van alle openbare aangelegenheden mee te werken. Als een internationalistische partij onderhoudt de SED sedert haar oprichting hechte broederlijke betrekkingen met de Communistische Partij van de Sovjetunie en met de communistische partijen van de andere, socialistische landen. Gezamenlijk doen deze broederlijk verbonden communistische partijen alles om de vrede in de wereld te zekeren, de bewapening te beperken en de algemene ontwapening door te zetten. De SED staat aan de zijde van alle andere communistische en arbeiderspartijen in de wereld. Zij is solidair met alle nationale, anti-imperialistische bevrijdingsbewegingen.

Vijf politieke partijen in één verbond

Hoe de burgers hun staat regeren

458.200 Burgers, één derde van hen zijn vrouwen, werken mee in 80.500 permanente commissies en actiecomités van de plaatselijke volksvertegenwoordigingen. 335.000 burgers, waaronder 103.000 vrouwen en 40.000 jeugdige personen, zijn lid van 17.000 commissies van het Nationale Front. 50.200 Burgers zijn als lekerrechters bij de kantongerechten en rechtbanken werkzaam. 53.400 Gekozen burgers werken in 5.124 scheidscommissies in gemeenten en woonwijken van de steden. 196.000 Vrouwen en mannen zijn lid van commissies en comités van de arbeiders- en boereninspectie. 676.900 Vaders en moeders steunen als lid van oudercommissies en ouderraden het onderwijzend personeel bij zijn opvoedingswerk en onderricht en de kinderen bij het leren. 300.000 Burgers werken mee in adviescommissies van de Handelsorganisatie (HO), in winkelcommissies en adviescommissies voor hotels, cafés en restaurants.

In het Nationale Front van de Duitse Democratische Republiek verenigen de partijen en massa-organisaties alle krachten van het volk tot een gemeenschappelijk handelen voor de ontwikkeling van de socialistische maatschappij. Daardoor verwezenlijken zij de samenleving van alle burgers in de socialistische maatschappij volgens het principe dat een ieder verantwoording draagt voor het geheel.

Grondwet van de DDR

Vanaf het eerste uur streefde de SED naar een hecht verbond met alle democratische en vooruitstrevende krachten. Reeds in Juli 1945 schiepen de democratische partijen een gemeenschappelijke organisatievorm voor hun politiek verbond, namelijk het Blok van de antifascistisch democratische partijen. Dit Democratische Blok is de grondsteen van de medewerking van de meerderheid van de bevolking, waarop de DDR sedert haar oprichting op 7 October 1949 kan steunen. In het Democratische Blok werken de Socialistische Eenheidspartij van Duitsland (SED), de Democratische Boerenpartij van Duitsland (DBD), de Liberaal Democratische Partij van Duitsland (LDPD), de Christelijk Democratische Unie (CDU) en de Nationaal Democratische Partij van Duitsland (NDPD) nauw samen. Het Democratische Blok vormt de kern van het Nationale Front van de DDR en als belangrijk democratisch orgaan in het leven van de staat voldoet het uitstekend. Tot het Democratische Blok behoren bovendien de organisaties van de arbeiders en bedienden, van de jeugd, de vrouwen en de cultuurscheppers; het Vrije Duitse Verbond van Vakverenigingen (FDGB), de Vrije Duitse Jeugd (FDJ), de Democratische Vrouwenbond van Duitsland (DFD) en de Cultuurbond van de DDR (KB).

In tegenstelling met het burgerlijke parlementarisme handelen de bevriende partijen in het Democratische Blok volgens het principe dat besluiten en overeenkomsten niet

door meerderheid van stemmen maar uitsluitend met algemene stemmen worden genomen resp. gesloten. Dit is mogelijk daar hun samenwerking gericht is op het gemeenschappelijk zoeken naar de beste maatschappelijke oplossingen in het belang van de hele bevolking. Beslissingen met betrekking tot politieke grondbeginselen, wetsontwerpen en andere staatsdocumenten treft het Democratische Blok op de basis van een volledige rechtsgelijkheid. Alle partijen en organisaties zijn met een gelijk aantal leden vertegenwoordigd en bekleden op de beurt het voorzitterschap.

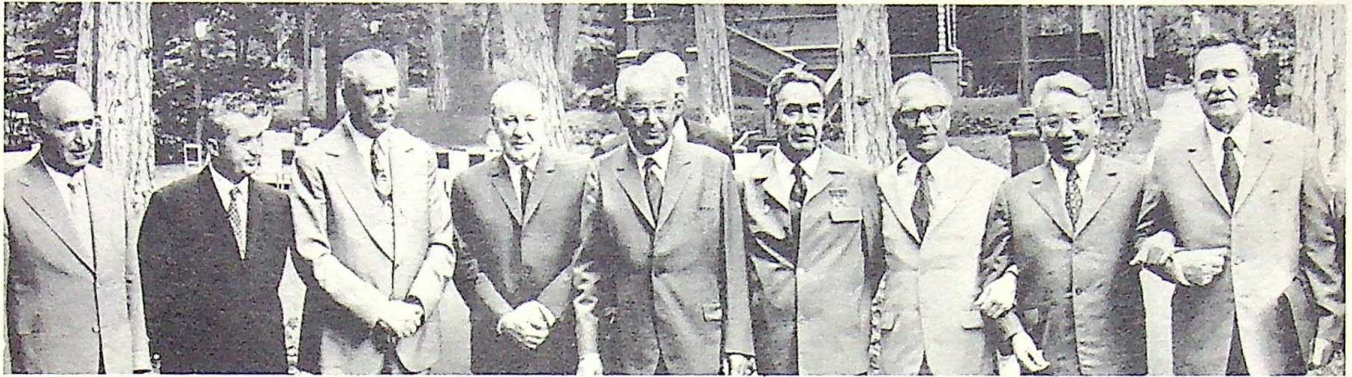
Deze reeds meer dan dertigjarige samenwerking berust op het verbond tussen de arbeidersklasse, de coöperatieve boeren, de intelligentsia en de andere lagen van de bevolking, op hun gemeenschappelijke strijd tegen het fascisme en om zijn gevolgen te boven te komen. Deze samenwerking binnen het meerpartijensysteem in de DDR komt tot uitdrukking in de woorden: De SED is de partij van de leidende en numeriek sterkste maatschappelijke kracht — de arbeidersklasse. Leden van de DBD zijn hoofdzakelijk coöperatieve boeren of zij, die hun beroep in de landbouw, bosbouw en levensmiddelenvoorziening uitoefenen. Leden van de LDPD en NDPD zijn vooral handeldrijvende en neringdoenden, ambachtslieden met een privé-bedrijfje en leden van productiecoöperaties van de ambachten. De CDU verenigt christelijk gezinde burgers. De vier met de SED in één verbond

samenwerkende partijen hebben in totaal 350.000 leden. In alle partijen werken vertegenwoordigers van de intelligentsia, kunstenaars en schrijvers, of zij lid van de Cultuurbond van de DDR zijn of niet.

Het Nationale Front is de grote democratische volksbeweging van de DDR. Het Nationale Front verenigt alle krachten van de bevolking bij de oprichting van een vreedzame democratische en sociaal rechtvaardige ordening — het socialisme. Onafhankelijk van het lidmaatschap van partijen, van godsdienst en wereldbeschouwing kunnen alle burgers in het Nationale Front meewerken. Bij elke etappe in de maatschappelijke ontwikkeling was het Nationale Front betrokken bij de uitoefening van de politieke macht en werkte zij scheppend mee aan de ontwikkeling van de socialistische maatschappelijke ordening. Als uitvoeringsorganen van de verkiezingen in de DDR beraadslagen de commissies van het Nationale Front vooral met de burgers in de woonwijken van de steden en in de dorpen over de gemeenschappelijke kandidatenlijst van de partijen en massa-organisaties. Het Nationale Front organiseert in de kring van de kiezers de vergaderingen waarop de afgevaardigden in het openbaar rekening en verantwoording moeten afleggen. Zo vermenigvuldigt zich in deze volksbeweging de grote politieke kracht van de gekozen volksvertegenwoordigingen (zie bord II). In totaal werken twee miljoen burgers naast hun normale werk voor de maatschappij.

Buitenlandse politiek

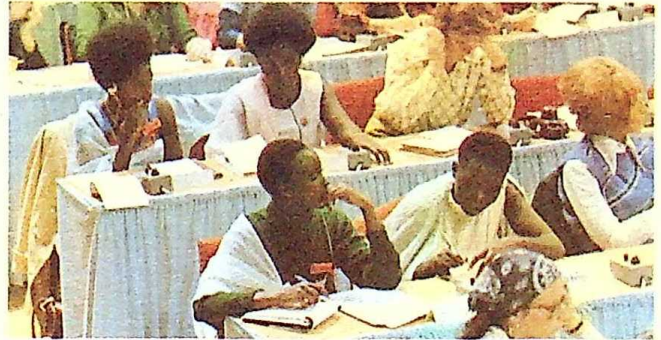
- 1950, 6 Juli: De DDR en Polen ondertekenen het verdrag over de Oder-Neiße Vredesgrens.
- 29 September: De DDR wordt lid van de Raad voor Wederzijdse Economische Bijstand (RGW).
- 1954, 25 Maart: De regering van de USSR erkent de volle soevereiniteit van de DDR, erkent het recht van de DDR zelfstandig over haar binnen- en buitenlandse aangelegenheden te beslissen.
- 1955, 11 — 14 Mei: De DDR wordt lid van het Verdrag van Warschau
- 1973, 18 September: De DDR wordt lid van de Organisatie van de Verenigde Naties Conferentie over Veiligheid en Samenwerking in Europa. Als
- 1975, 30 Juli— 1 Augustus: Als hoogste vertegenwoordiger van de DDR ondertekent Erich Honecker de slotakte van Helsinki.
- 7 October: De DDR en de USSR sluiten in Moskou een verdrag van vriendschap, samenwerking en wederzijdse bijstand.

De vooraanstaande vertegenwoordigers van de communistische en arbeiderspartijen van de socialistische landen.

Vertegenwoordigers van de DDR op de Assemblée van de VN; de minister van buitenlandse zaken Oskar Fischer (rechts) en ambassadeur Peter Florin, permanent vertegenwoordiger van de DDR bij de Verenigde Naties

Strevend naar vrede en goede verstandhouding onder de volken, zo leerden de gedelegeerden van het Wereldcongres ter gelegenheid van het Internationale Jaar van de Vrouw het gastland, DDR, en zijn hoofdstad kennen

De DDR is voor altijd en onwederroepelijk met de Unie van Socialistische Sovjetrepublieken door een bondgenootschap verbonden. Dit sterke bondgenootschap garandeert de bevolking van de DDR het voortschrijden op de weg van het socialisme en van de vrede.

De DDR steunt de staten en volken die tegen het kolonialisme en zijn koloniale regiem, voor nationale vrijheid en onafhankelijkheid strijden, in hun streven naar maatschappelijke vooruitgang. De DDR streeft naar de verwezenlijking van de principes van de vreedzame coëxistentie tussen staten met verschillende maatschappelijke ordeningen en naar samenwerking met alle staten op de basis van rechtsgelijkheid en wederzijdse achting.

Grondwet van de DDR

Het voornaamste doel van de buitenlandse politiek van de DDR is het scheppen van de gunstigste voorwaarden in de betrekkingen met het buitenland om de verwezenlijking van de politieke, economische, sociaal-politieke en culturele taken in het land te waarborgen. Daarom doet de DDR in een nauw bondgenootschap met de USSR en met de andere socialistische landen alles om de vrede duurzaam te maken.

De nauwe samenwerking en hun vast bondgenootschap bekrachtigden de DDR en de USSR opnieuw op 7 October 1975 door middel van een verdrag van vriendschap, samenwerking en wederzijdse bijstand met lange looptijd. Dergelijke verdragen werden ook tussen de DDR en Polen, Hongarije, Roemenië, Bulgarije en Tsjecho-Slowakije afgesloten. Al deze staten zijn lid van het Verdrag van Warschau. In de Politieke Adviescommissie leggen de lidstaten hun gemeenschappelijke buitenlandse politiek vast. De verenigde strijdkrachten staan onder een gemeenschappelijk oppercommando. Comités van de ministers van buitenlandse zaken en van de ministers van verdediging werden in het leven geroepen om de gemeenschappelijke doelen te coördineren.

De initiatieven van de socialistische staten op het gebied van de buitenlandse politiek dienen niet alleen hun eigen volken maar ook alle andere volken die vrede willen. Daarom hebben zij voorgesteld, niet als eerste tegen elkaar atoomwapens te gebruiken. (Zie bord VII).

Zo nauw als in de politiek werken de bevriende socialistische landen ook op economisch en wetenschappelijk technisch gebied samen. Deze samenwerking vindt hoofdzakelijk plaats in het kader van de in 1949 opgerichte Raad voor Wederzijdse Economische Bijstand (RGW).

In 1971 namen die RGW-landen een programma aan dat tot 1990 geldig is en de belangrijkste gemeenschappelijke plannen vastlegt. Voor de periode 1976 t/m 1980 werd voor de eerste keer een omvangrijk plan van maatregelen overeengekomen. Dit plan bevat projecten zoals de bouw van een gemeenschappelijke cellulosefabriek in Ust-Liëmsk of de bouw van een aardgasleiding van de USSR naar de andere RGW-landen, waaraan volgens plan ook enige Westeuropese industrielanden zullen worden aangesloten. Tot de grote gemeenschappelijke projecten behoren al sedert jaren het net van gekoppelde centrales „Vrede“, de aardolieleiding „Vriendschap“ en het gemeenschappelijke goederenwagenpark (OPW). De negen RGW-landen produceren met 10% van de wereldbevolking in totaal 34% van de industriële wereldproductie.

De DDR versterkt het anti-imperialistische bondgenootschap met de bevrijde nationaal-staten en met de nationale bevrijdingsbewegingen. Zij steunde het Viëtnamees volk tijdens de jaren van strijd en helpt het bij de vreedzame opbouw. Tienduizenden jonge Viëtnamezen leren in de DDR een beroep. Consequent treedt de DDR op tegen

„apartheid“ en rassisme, en zij steunt de anti-imperialistische vrijheidsbewegingen in Zuid-Afrika en alle Arabische volken in de strijd tegen de agressie van Israël. Het volk van Chili geniet in zijn strijd tegen het fascistische Junta-regiem een onbeperkte solidairiteit.

De DDR streeft naar de waarborging van de vrede en naar een versterkte ontspanning. Als lid van de VN zijn haar grootste inspanningen, samen met die van de bevriende socialistische staten, gericht op het voortzetten van de ontspanningsprocessen. De Conferentie voor Veiligheid en Samenwerking in Helsinki beschouwt de DDR als een belangrijke stap in de goede richting. Tot dit resultaat heeft ook de DDR bijgedragen. Haar grootste inspanningen zijn gericht op het beëindigen van de bewapeningswedstrijd en op het streven naar concrete stappen in de richting van ontwapening. In deze geest streeft de DDR op de basis van de vreedzame coëxistentie naar stabiele politieke en economische betrekkingen met de kapitalistische staten. Met bijna alle landen van de wereld onderhoudt de DDR diplomatieke betrekkingen. Met de rassendiscriminerende landen Zuid-Afrika en Zuid-Rhodesië onderhoudt de DDR geen betrekkingen. In vele landen van de wereld dragen nationale verenigingen voor vriendschap met de DDR er toe bij dat de volken zich wederzijds beter leren kennen en elkaar beter begrijpen.

Het Nationale Volksleger

Ontwikkelingspelt van de leden van het Nationale Volksleger

Officieren	22 procent Militaire Akademie
	88 procent Opleiding aan hogeschool of school voor uitgebreid technisch onderwijs
Onderofficieren en soldaten	17 procent Ingenieur
	79 procent Tien resp. 12 jaar polytechnische middelbare school
	86 procent Vakarbeiders

Sociale afkomst van de officieren

Arbeidersklasse	70 procent
Boeren	5 procent
Bedienden en anderen	19 procent
Intellectuelen	6 procent

Wapenbroederschap verbindt de leden van de legers van de lid-staten van het Verdrag van Warschau

Beëdiging van jonge soldaten van het Nationale Volksleger bij het gedenkteken van de Volkerenslag bij Leipzig.

Het Nationale Volksleger en de andere organen van de landsverdediging beschermen de socialistische verworvenheden van de bevolking tegen alle aanvallen van buiten. In het belang van de handhaving van de vrede en van de veiligheid van de socialistische staat onderhoudt het Nationale Volksleger een nauwe wapenbroederschap met de legers van de Sovjetunie en van de andere socialistische staten.

Grondwet van de DDR

Toen Hitler-Duitsland met de 2e wereldoorlog de Europese volken onder zijn heerschappij wilde dwingen, streden Duitse antifascisten in Duitsland, in de Sovjetunie en in de andere bezette Europese landen aan de zijde van het Sovjetleger en van alle andere nationale bevrijdingsbewegingen tegen het fascisme. Velen van hen hadden reeds tussen 1936 en 1939 in de rijen van de internationale brigades in Spanje in de strijd tegen Franco hun mannetje gestaan. Deze antifascistische tradities worden in het Nationale Volksleger van de DDR (NVA) hooggehouden. Dit komt ook in het commando van het Nationale Volksleger tot uitdrukking.

De Minister van Nationale Verdediging, generaal Heinz Hoffmann; generaal Heinz Keßler, de chef van de generale staf van de NVA; Admiraal Waldemar Verner, de chef van het politieke hoofdbestuur van de NVA, namen actief deel aan de strijd tegen de onderdrukkers van hun eigen en van andere volken van Europa.

Het Nationale Volksleger van de DDR werd op 1 Maart 1956 opgericht nadat de Volkskamer in Januari 1956 een desbetreffende wet had aangenomen. De eerste troepen-eenheden legden de eed op de macht van de arbeiders en boeren af en sedert dien wordt deze dag als „Dag van het Nationale Volksleger” gevierd.

In de DDR bestaat de algemene dienstplicht. Iedere mannelijke burger tussen 18 en 26 jaar kan voor de eerste oefeningen van 18

maanden worden opgeroepen. De dienstplicht zelf geldt vanaf het 18e tot en met het 50e levensjaar. Vrijwilligers voldoen hun dienstplicht voor drie jaar. Beroepsofficieren, die in het civiele leven een meester in de socialistische industrie zijn gelijkgesteld, dienen tien jaar.

Tijdens hun dienstdienst hebben de dienstplichtigen voortdurend verbinding met hun bedrijven en werkkollegieën. Hun werkring wordt voor hen tot na hun dienstdienst vrij gehouden. Zij nemen deel aan alle politieke en maatschappelijke hoogtepunten van het leven in de DDR. Hun actief en passief kiesrecht blijft van kracht en zij, die lid zijn van de FDJ of van politieke partijen, nemen ook verder deel aan de maatschappelijke arbeid. Talrijke leden van het leger zijn afgevaardigden van volksvertegenwoordigingen in de gemeenten, steden, onderdistricten of districten van hun garnizoen. Daar werken zij mee aan het treffen van beslissingen betreffende de ontwikkeling van de economie en cultuur in het betreffende gebied. Er zijn ook soldaten, officieren en generalen die afgevaardigden van de hoogste volksvertegenwoordiging, de Volkskamer, zijn.

De DDR is lid van het Verdrag van Warschau. De legers van de lid-staten beschermen gemeenschappelijk de soevereiniteit van de landen van de socialistische gemeenschap en de onaantastbaarheid van hun grenzen.

De luchtmacht en de luchtwachters-

troepen van de NVA, van het Tsjechoslovaakse volksleger en het Poolse leger vervullen hun taak gemeenschappelijk volgens een gecoördineerd systeem, en de taken van de Volksmarine zijn afgestemd op die van de Baltische Vloot van de Sovjetunie en van de Poolse Oorlogsvloot. Deze enge wapenbroederschap maakt het mogelijk alle politieke, economische en militaire macht voor de zekering van de vrede en voor de bescherming van de opbouw van het socialisme te benutten. De legers van het Verdrag van Warschau zijn hoofdzakelijk met uniforme, gestandaardiseerde en moderne wapens en wapensystemen uitgerust. Daarbij mag niet over het hoofd worden gezien dat de lidstaten van het Verdrag van Warschau actief optreden voor ontspanning op politiek en militair gebied, voor ontwapening over de hele wereld. Zij stelden de landen die aan de Conferentie over Veiligheid en Samenwerking in Europa in November 1976 deelnamen voor, een verdrag af te sluiten, waarin men zich verplicht niet als eerste atoomwapens tegen elkaar te gebruiken.

Revolutionaire hoogtepunten in de Duitse geschiedenis

1524—26 Duitse Boerenoorlog

1525 16 — 17 Maart. Onder de leiding van Thomas Müntzer opstand van de plebejers en kleine burgerlieden in Mühlhausen (Thüringen)

1848 Februari. Publicatie van het Manifest van de Communistische Partij door Karl Marx en Friedrich Engels in Londen

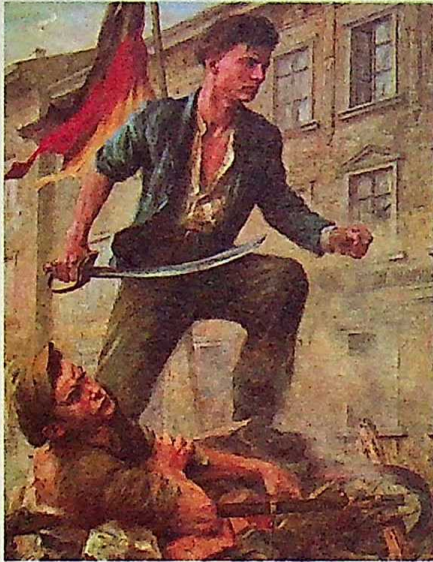
18 Maart. Zegevierende burgerlijk democratische revolutie in Berlijn

1918 3 November. Opstand van de matrozen van de keizerlijke vloot in Kiel.

9 November. De revolutie behaalt de overwinning in Berlijn. Keizer Wilhelm II dankt af en de republiek wordt uitgeroepen.

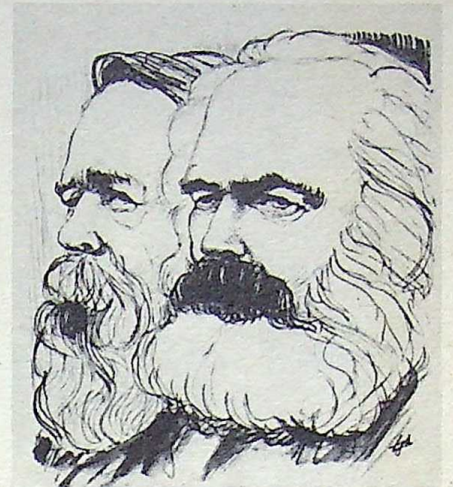
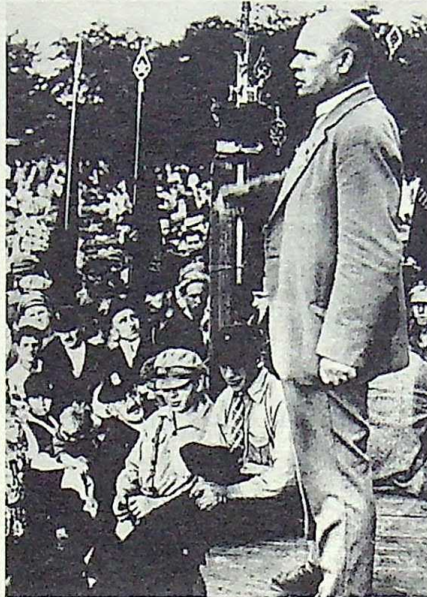
31 December. Oprichting van de Communistische Partij van Duitsland.

1945 8 Mei. Overwinning van de Sovjetunie en van de staten van de anti-Hitler-coalitie op het fascistische Duitsland.

Revolutie 1848 — De Duitse arbeidersklasse wordt gesymboliseerd door de gestalte van de Berlijnse bankwerkersleerling Ernst Zinna

Duitsland 1930 — Ernst Thälmann waarschuwt voor het gevaar van het fascisme en van een nieuwe wereldoorlog.

Karl Marx en Friedrich Engels — Grondleggers van het wetenschappelijke communisme.

Getrouw aan de belangen van het volk en aan de internationale verplichtingen op haar territorium heeft de Duitse Democratische Republiek het Duitse militarisme en nazidom uitgeroeid.

Grondwet van de DDR

Tegen het einde van de Middeleeuwen was Duitsland in kleine vorstendommen uiteengevallen. In de opbloeiende steden werd het burgerdom machtiger. Maar de versplintering van de staat remde de ontwikkeling van de handel en van het ambacht. De boeren waren de leeddragenden van deze wantoestand. Zij werden door de feudale adel, door de kerk en rentewoekeraars uitgebuit.

In grote delen van Duitsland kwam het tussen 1524 en 1526 tot grote boerenopstanden. De belangrijkste boerenleider was de geestelijke Thomas Müntzer. Maar de boeren ontbrak het aan een vast verbond met de plebejers en de kleine burgerlieden in de steden; zij waren het zelfs onder elkaar niet eens en bezaten weinig ervaring in de revolutionaire strijd. Daarom konden zij niet winnen. De eerste vroegburgerlijke revolutie in de geschiedenis mislukte daar de boerenlegers verslagen en de steden aan de macht van de adel onderworpen werden.

300 Jaar later was Duitsland nog steeds versplinterd, heerste nog altijd de feudale reactie. In 1848 kwam het in Berlijn tot een revolutie. De Berlijnse arbeiders, ambachtslieden, burgers en studenten versloegen de soldaten van de Pruisische koning op de barricaden. Met de „Eisen van de Communistische Partij in Duitsland" oriënteerde de Bond van de Communisten onder de leiding van Karl Marx en Friedrich Engels alle vooruitstrevende krachten op de gemeenschappelijke strijd tegen het hinderlijke feudale systeem en voor de vereniging van Duits-

land op democratische basis. Het burgerdom verried de doelen van de revolutie en sloot een verbond met de feudale adel.

Het Koninkrijk Pruisen zette zich door en in 1871 herstelde Bismarck met bloed en wapens de eenheid van Duitsland van boven af.

Tegelijkertijd werd de arbeidersklasse door de zich sterk ontwikkelende industrie sterker. Zij richtte haar revolutionaire partij onder de leiding van August Bebel en Wilhelm Liebknecht op.

Met de matrozenopstand in Kiel begon in November 1918 de Duitse revolutie, na de Grote Socialistische Octoberrevolutie in Rusland in 1917 de belangrijkste vooruitstrevende beweging in Europa. De monarchie werd verjaagd, de heerschappij van de vorsten uit de weg geruimd, de sedert 1914 woedende eerste wereldoorlog beëindigd en de Republiek Duitsland uitgeroepen.

Onder de leiding van de begin 1919 opgerichte Communistische Partij van Duitsland en linkse sociaal-demokraten bereikte de arbeidersklasse enige sociale hervormingen. Maar de vermoording van haar communistische leiders Karl Liebknecht en Rosa Luxemburg en het pacteren van de partijleiding van de sociaal-demokraten met de grootbourgeoisie waren de oorzaken dat de revolutie niet kon worden voortgezet.

In 1933 brak de nacht van het fascisme over Duitsland aan. De onenigheid tussen de arbeiderspartijen had het Hitler mogelijk gemaakt de macht te grijpen. Tijdens de

antifascistische verzetstrijd brachten communisten, sociaal-demokraten en antifascisten uit alle lagen van de Duitse bevolking grote offers. Meer dan 200.000 kwamen door de fascistische terreur om het leven. Ernst Thälmann, de voorzitter van de Communistische Partij van Duitsland, werd op 18 Augustus 1944 in het concentratiekamp Buchenwald door de fascistische terreur vermoord, nadat hij elf jaar ingekerkerd was geweest. De moedige Duitse antifascisten representerden tijdens de twaalf jaar durende Nazi-dictatuur het andere, het democratische Duitsland. Een belangrijk aantal Duitsers stond aan de fronten van de tweede wereldoorlog aan de zijde van de onderdrukte volken in de gewapende strijd tegen de fascistische bezetting.

De overval van Nazi-Duitsland op Polen in 1939 was het begin van de bezetting van bijna heel Europa. In 1941 openbaarde Hitler met de overval op de Sovjetunie het eigenlijke fascistische oorlogsdoel. Met het onmetelijke offer van 20 miljoen doden bevrijdde het Sovjetleger het territorium van haar land en talrijke andere landen, versloeg in verbond met de staten van de anti-Hitlercoalitie de legers van de agressor en dwong de fascistische leiding op 8 Mei 1945 in Berlijn tot een onvoorwaardelijke capitulatie.

De DDR in cijfers en feiten

1948 Mei, dag van de bevrijding. Overwinning van de Sovjetunie en van de landen van de anti-Hitler-coalitie op het Duitse fascisme.

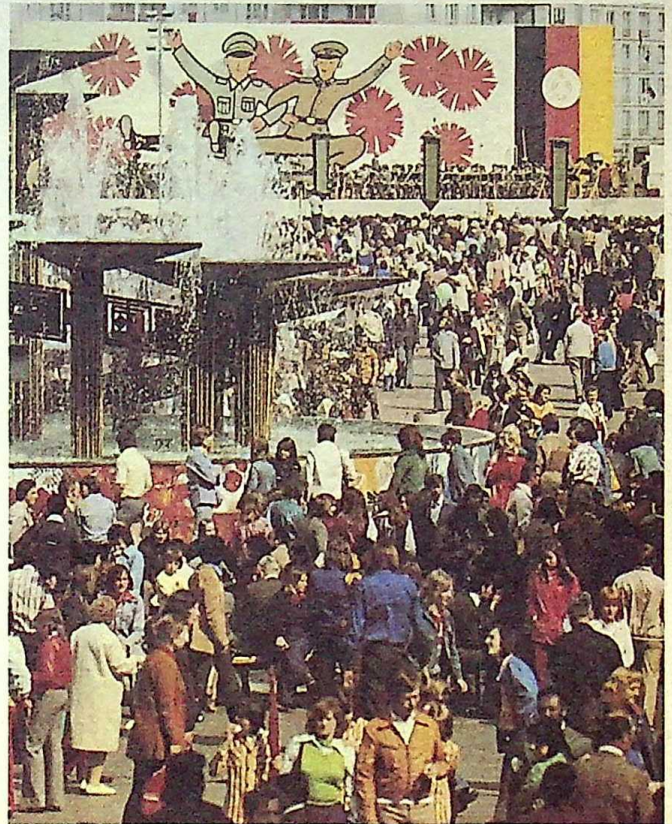
11 Juni. Oproep van het Centraal Comité van de KPD met de eisen: Volledige uitroeping van de resten van het Hitler-regiem, bestraffing van de nationaal-socialistische en oorlogsmisdadigers, voor democratische rechten en vrijheden van het volk en heroprichting van democratische zelfbestuursorganen, onteigening van het gehele vermogen van de concerns die Hitler steunden en van oorlogsmisdadigers en overdracht in de handen van het volk, opheffing van het grootgrondbezit en verdeling van het grondbezit onder de boeren, vreedzame nabuurschap met andere volken, erkenning van de plicht van het Duitse volk alles weer goed te maken.

De verdienstelijke leider van de arbeiders, Wilhelm Pieck, eerste president van de DDR, bij de historische demonstratie ter gelegenheid van de oprichting van de DDR

13 Augustus 1961 — Gevechtsgroepen beveiligen de staatsgrens van de DDR voor de vrede in Europa

Het nieuwe Alexanderplein in het hartje van de hoofdstad Berlijn, waar de bevolking haar feesten viert

In voortzetting van de revolutionaire tradities van de Duitse arbeidersklasse en daar zij zich van het fascisme heeft bevrijd, heeft de bevolking van de Duitse Democratische Republiek in overeenstemming met de processen van de historische ontwikkeling van onze epoche haar recht op sociaal-economische, nationale en politieke zelfbeschikking verwezenlijkt en bouwt zij de ontwikkelde socialistische maatschappij op.

Grondwet van de DDR

2 Augustus. Ondertekening van het Verdrag van Potsdam door de USSR, Groot-Brittannië en de VS. Frankrijk sluit zich op 7 Augustus aan. Het verdrag bepaalt: Het Duitse militarisme en nazidom moeten worden uitgeroeid. Het politieke leven moet worden gedemocratiseerd. Dit is de volkenrechtelijke basis voor een vreedzame democratische ordening die aan de belangen van het Duitse volk beantwoordt. **3 tot 10 September.** De bureaux van de lands- en provinciale besturen van de Sovjetrussische bezettingszone besluiten tot de democratische hervorming van het grondbezit. Grootgrondbezit van meer dan 100 ha alsook het grondbezit van actieve fascistische en oorlogsmisdadigers worden zonder schadeloosstelling onteigend. **1946 21/22 April.** Conferentie van de KPD en SPD in Berlijn ter vereniging van de twee partijen. Beide partijen verenigen zich tot de Socialistische Eenheidspartij van Duitsland. Wilhelm Pieck en Otto Grotewohl worden tot voorzitters gekozen. **8 tot 10 Juni.** 1e Parlement van de Vrije Duitse Jeugd. (De FDJ werd op 7 Maart 1946 opgericht). Het parlement eist de jeugd bij de antifascistische, democratische opbouw te betrekken. Erich Honecker wordt tot voorzitter van de FDJ gekozen. **30 Juni.** Plebiscliet in Saksen, het centrum van de grote industriën, met betrekking tot de onteigening van oorlogs- en nationaal-socialistische misdadigers zonder schadeloosstelling en tot de overdracht van hun eigendom in de handen van het volk. 77,62 Procent van alle kiesgerechtigden stemmen met „ja”. **1949** Het tweejarigenplan voor de vreedzame wederopbouw van de economie wordt besloten. **7 October.** Oprichting van de Duitse Democratische Republiek. De provisionaire Volkskamer besluit dat de grondwet van de DDR in werking treedt. Wilhelm Pieck wordt met algemene stemmen tot president van de DDR gekozen. Otto Grotewohl wordt eenstemmig tot minister-president benoemd. **1950 15 December.** Aanneming van de wet ter bescherming van de vrede door de Volkskamer van de DDR. Deze wet stelt oorlogspropaganda, ophitsing tot boycot en andere tegen het vreedzame samenleven van de volken gerichte handelingen strafbaar. **1951** Begin van het eerste vijfjarigenplan ter ontwikkeling van de economie. **5 tot 19 Augustus.** Ille Wereldfestival van de jeugd en studenten in Berlijn. 26.000 Gasten uit 104 landen. De jeugd van de wereld zweert zich voor vrede en goede verstandhouding onder de volken in te zetten. **1952 9 tot 12 Juli.** 2e Partijcongres van de SED verkondigt de opbouw van de fundamenten van het socia-

lisme. De boeren beginnen zich in landbouwproductiecoöperaties aaneen te sluiten. **1953 5 Mei.** Ter gelegenheid van de 135e geboortedag van Karl Marx stelt de Ministerraad van de DDR de Karl-Marx-Orde als hoogste onderscheiding van de DDR in. De industrie- en arbeidersstad Chemnitz krijgt de naam „Karl Marx Stad”. De universiteit in Leipzig wordt met de naam Karl Marx Universiteit onderscheiden. **17 Juni.** Contrarevolutionair oproer in Berlijn en in enige andere steden van de DDR onder leiding van buitenlandse geheimdiensten. De arbeiders wijzen de provocatie af en verhogen de kolen- en staalproductie. **1956 18 Januari.** De Volkskamer van de DDR besluit eenstemmig de wet op het Nationale Volksleger (NVA) en op het Ministerie van Nationale Verdediging aan te nemen. **1957 16 December.** De eerste atoomreactor van de DDR voor de vreedzame toepassing van de atoomenergie met een capaciteit van 2.000 kW wordt in Rossendorf bij Dresden in bedrijf genomen. **1959 12 Mei.** Begin van de bouw van het Petrochemische Kombinat Schwedt (Oder) dat dagelijks 8200 ton aardolie uit de Sovjetunie verwerkt. **1 September.** Invoering van de tienjarige polytechnische middelbare school voor algemene ontwikkeling en van een overeenkomstig leerplan. **1960 April.** In alle districten van de DDR hebben de boeren zich in landbouwproductiecoöperaties aangeengloten. **1961 12 April.** De Volkskamer neemt het eerste Wetboek van de Arbeid van de DDR aan. Het wetsontwerp werd op 325.000 vergaderingen door 7 miljoen burgers gediscussieerd. 23.348 voorstellen voor veranderingen werden ingediend. **13 Augustus.** In overeenstemming met de staten van het Verdrag van Warschau bevestiging van de staatsgrens met West-Berlijn en met de Bondsrepubliek Duitsland. NVA, Volkspolitie en gevechtsgroepen van de arbeidersklasse zorgen voor militaire bescherming. De grens die jarenlang open was, had tot nu toe door het weggageren van arbeidskrachten, smokkel en geldspeculatie de DDR een schade van 100 miljard Mark toegevoegd. **1965 20 December.** De Volkskamer neemt het Gezinswetboek van de DDR aan. **1966 9 Mei.** De bij Rheinsberg gebouwde eerste atoomcentrale van de DDR wordt in bedrijf genomen. **1968 6 April.** Plebiscliet over de socialistische grondwet van de DDR. 94,49 procent van alle kiesgerechtigde burgers stemmen met „ja”, nadat over het ontwerp twee maanden lang in het openbaar was gediscussieerd. **12 tot 27 October.** Olympische zomerspelen in Mexico. De DDR is voor de eerste keer met een zelfstandige

nationale ploeg vertegenwoordigd. **1971 15 tot 19 Juni.** VIlle Partijcongres van de SED neemt het program tot vorming van de ontwikkelde socialistische maatschappij, een omvangrijk sociaal-politiek program en een vredesplan met 5 punten aan, dat de gecoördineerde buitenlandse politiek aan de zijde van de Sovjetunie en van de andere socialistische landen steunt. Erich Honecker wordt herkozen tot eerste secretaris van het Centraal Comité van de SED. **1972** Particuliere bedrijven met financiële deelneming door de staat, particuliere bedrijven en productiecoöperaties met industriële productie worden door middel van overeenkomsten met de eigenaars door de staat overgenomen en in volkseigendom overgedragen. **April.** Het bureau voor politieke aangelegenheden van het Centraal Comité van de SED, de Ministerraad en het Bondsbestuur van de FDGB nemen een besluit voor de invoering van omvangrijke sociaal-politieke maatregelen: credieten voor jonge echtparen, steun aan kinderrijke gezinnen, verhoging van ouderdomsrente e.a. **1973 Augustus.** In de hoofdstad van de DDR, Berlijn, vindt het Xe Wereldfestival van de jeugd en studenten plaats. 24.000 Jeugdige personen uit 140 landen nemen er aan deel. **1974 17 Juli.** In de tweede atoomcentrale van de DDR bij Greifswald, die als een centraal jeugdobject werd gebouwd, wordt het eerste blok in bedrijf genomen. **1975** In de periode van het vijfjarigenplan 1971 t/m 1975 werden 609.000 in plaats van de geplande 500.000 woningen voor de bevolking gebouwd. **1976 18 tot 22 Mei** In Berlijn vindt het IXe Partijcongres van de SED plaats. Het partijcongres besluit, de beproefde economische en sociaal-politieke koers voort te zetten en ook verder aan de zijde van de Sovjetunie en van de andere socialistische staten een consequente vredespolitiek te voeren. Het Centraal Comité kiest Erich Honecker tot zijn secretaris-generaal.

De jeugd wordt bij haar maatschappelijke ontwikkeling en bij de beroepsopleiding bijzonder ondersteund. Zij heeft alle mogelijkheden om, zich haar verantwoordelijkheid bewust, aan de ontwikkeling van de socialistische maatschappij mee te werken.

Grondwet van de DDR

Het behoort van oudsher tot de principes van de arbeidersbeweging de jeugd te vertrouwen, haar eigen verantwoordelijkheid over te dragen. Na de bevrijding van het fascisme in 1945 gold de jonge generatie de bijzondere opmerksaamheid van de leidinggevende politieke krachten. Zij ondersteunden het streven van de antifascistisch democratisch gezinde jeugdige personen, één grote jeugdorganisatie op te richten. Op 7 Maart 1946 werd de Vrije Duitse Jeugd (FDJ) opgericht. Op haar 1e Congres in Juni 1946 besloot de Vrije Duitse Jeugd vier grondrechten in haar program op te nemen: Het recht op actieve deelneming aan het politieke leven; het recht op werk en ontspanning; het recht op onderwijs en ontwikkeling en het recht op vreugde en vrolijkheid. Deze grondrechten, voor de verwezenlijking waarvan de Duitse arbeidersjeugd tientallen jaren had gestreden, werden werkelijkheid en in 1949 bij de oprichting van de DDR in de grondwet gegarandeerd.

Sedert dien bezitten de jeugdige personen in de DDR met 18 jaar alle politieke rechten en plichten van een staatsburger. Zij zijn kiesgerechtigd en kunnen zelf in alle volksvertegenwoordigingen (sedert 1974 ook in de Volkskamer) worden gekozen. Met 40 afgevaardigden heeft de FDJ een eigen fractie in de Volkskamer. De FDJ heeft ongeveer 2,1 miljoen leden. In de regel worden jongens en meisjes vanaf 14 jaar, wanneer zij dus in de 8e klas zitten, vrijwillig lid.

De eigen uitgeverij „Junge Welt“ van de FDJ

geeft talrijke publicaties uit: zo b.v. de „Junge Welt“, het op één na grootste jeugddagblad van de wereld, de tijdschriften „Neues Leben“, „Jugend und Technik“ en „technikus“, het in het Engels, Frans en Spaans verschijnende tijdschrift „kontakt“, en de tijdschriften „Jugend“ en „Junge Generation“. De „Trommel“ is een krant van de Thälmann-Pionieren die wekelijks verschijnt.

Als uniforme jeugdbond heeft de FDJ tot taak alle jeugdige personen tot patriotten van hun socialistische vaderland en tot anti-imperialistische solidariteit op te voeden. Alle staatsorganen en bedrijfsleidingen zijn wettelijk verplicht de jeugd aan de leiding van de staat te laten deelnemen en hen in de ontwikkeling van de bedrijven te betrekken. Overal neemt de jeugd bij de ontwikkeling van gunstige arbeids- en levensvoorwaarden voor alle jonge mensen zelf verantwoording op zich.

Zo stellen de plaatselijke volksvertegenwoordigingen en leidingen van de socialistische en coöperatieve bedrijven samen met de jeugdige personen jeugd-bevorderingsplannen met een looptijd van één jaar op. Deze plannen bevatten maatregelen ter bevordering van de jongens en meisjes in hun streven naar ontwikkeling, in hun culturele bezigheden en sport.

In de bedrijven bevatten de plannen productieplannen die de jeugd als jeugdobject (zie Bord XI) in volle verantwoording uitvoert.

Ter verwezenlijking van de bevorderings-

plannen voor de jeugd werken de staatsorganen en bedrijfsleiders met de besturen van de FDJ samen. De bedrijfsleiders zijn verplicht over de vervulling van de plannen tegenover de jeugdige personen in hun bedrijf rekening en verantwoording af te leggen.

Aan de universiteiten, hogescholen en scholen voor uitgebreid technisch onderwijs werken studenten met geleerden samen in de Maatschappelijke Raden. Zestien studenten hebben zitting in de Raad van Hogescholen en Scholen voor Uitgebreid Technisch Onderwijs van de DDR (In totaal bestaat deze raad uit 147 leden).

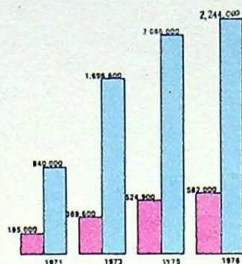
Alle bepalingen ter bevordering van de jeugd zijn bestanddeel van de 3e Jeugdwet van de DDR die in 1973 op initiatief van de SED en onder verantwoordelijkheid van de FDJ ontstond. Het wetsontwerp werd door meer dan 5 miljoen burgers besproken. Meer dan 68.500 commentaren, voorstellen en moties werden ingediend die tot ongeveer 200 veranderingen aanleiding gaven.

Mogelijkheden van de jeugd

Jeugdobjecten en jeugdbrigaden		1971	1973	1976
Jeugdobjecten		30.000	59.051	80.000
Medewerkers aan jeugdobjecten		374.000	747.185	960.000
Door het relsbureau „Jugendtourist“ georganiseerde buitenlandse reizen				
1971		79.000 jeugdige deelnemers uit de DDR		
1976		110.000 jeugdige deelnemers uit de DDR		
voor buitenlanders naar de DDR				
1971		49.000 jeugdige deelnemers uit socialistische landen		
1976		56.000 jeugdige deelnemers uit socialistische landen		
Aantal jeugdclubs				
1972	1973	1974	1975	1976
1.025	3.402	3.595	3.848	4.000

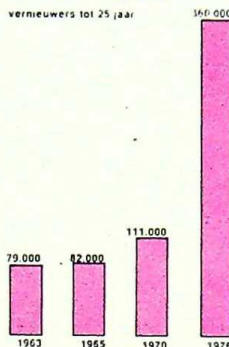

Groei van de „MMM-beweging“

Deelnemers
Tentoongestelde stukken

Ontwikkeling van de vernieuwersbeweging bij de jeugd

1976 Een model op de centrale „Messe van de Meesters van Morgen“ — 1977. Reeds in bedrijf: Proefinrichting voor het ontvetten van afvalwater

Vrije ontplooiing van artistieke neigingen

Vrij van uitbuiting, onderdrukking en economische afhankelijkheid heeft iedere burger gelijke rechten en veelzijdige mogelijkheden om zijn bekwaamheden in volle omvang te ontwikkelen en zijn krachten vrijwillig tot welzijn van de maatschappij en ten eigen nutte in de socialistische gemeenschap ongehinderd te ontplooiën. Zo verwezenlijkt hij de vrijheid en waardigheid van zijn persoonlijkheid.

Grondwet van de DDR

Al naar gelang hun belangstelling kunnen meisjes en jongens op school in verschillende werkgemeenschappen meewerken. Bij nationale en internationale wedstrijden in de verschillende vakken, zoals b.v. „Russisch“-of „wiskunde-olympiade“, maken de scholieren in verschillende leeftijdsklassen uit wie van hen de beste is.

Aan de massabeweging van jonge onderzoekers en vernieuwers, de „Messe van de Meesters van Morgen“ (MMM) nemen scholieren, studenten, leerlingen, jonge vakarbeiders, coöperatieve boeren, geleerden, bedienden en soldaten tot 25 jaar deel. Zij lossen daarbij zelfstandig nutbrengende opgaven op en verbinden dit met hun technische hobby. Zo ontstaan b.v. nieuwe leermiddelen voor de scholen; nieuwigheden voor de productie worden ontwikkeld, wetenschappelijk technische en technologische problemen uitgewerkt. In vele gevallen geven socialistische bedrijven of instituten hun jeugdige medewerkers een directe opdracht om belangrijke problemen op te lossen, en zij betrekken de resultaten in hun langlopende plannen. Op de „Messe van de Meesters van Morgen“ in 1977 ontving een groepje veertienjarige scholieren uit Berlijn een diploma van de burgemeester van de hoofdstad van de DDR. Zij hadden een model gebouwd, aan de hand waarvan de modernisering van woonhuizen kan worden gedemonstreerd.

De „MMM“ wordt jaarlijks als School- en Bedrijfsbeurs gehouden. De beste tentoon-

stellingsstukken worden op de centrale „MMM“ van de DDR in Leipzig voorgesteld. In 1976 namen twee miljoen kinderen en jeugdige personen aan de „MMM“ deel. Iedere tweede leerling bewijst dat hij over een grote theoretische kennis en vakbekwaamheid bezit door zijn deelneming aan de beweging van vernieuwers en aan de „MMM“.

Ter ontwikkeling van de eigenverantwoordelijkheid en van de scheppingsdrang van de jeugd worden in alle bedrijven bepaalde productie-afdelingen in de handen van jeugdcollectieven gelegd. Grote projecten in industrie, landbouw, handel en verkeer worden tot jeugdobject verklaard.

Het eerste centrale jeugdobject was in 1949 de bouw van de Sosa-stuwdam in het Ertsgebergte. In 1967 begon de jeugd bij Greifswald met de bouw van de tweede atoomcentrale in de DDR.

In 1976 nam de jeugdbond met het centrale jeugdobject „FDJ-Initiatief Berlijn“ (zie Bord XVIII) een verantwoordingsvolle taak ter oplossing van het woningvraagstuk in de hoofdstad op zich. Duizenden jeugdige vakkrachten helpen in Berlijn een nieuwe moderne stadswijk voor 100.000 mensen bouwen.

Naast de sportgemeenschappen (zie Bord XXIII en XXIV) worden vooral de werkgemeenschappen en clubs voor vrijetijdsbesteding op alle gebieden van de kunst, literatuur en gezang bevorderd. In de woonwijken bestaan 4.000 jeugdclubs. Bij de musea in

de DDR bestaan ongeveer 60 jeugdclubs met 250 verschillende belangengemeenschappen.

In de beroepsscholen, bedrijven en leger-eenheden ontwikkelde zich een grote zangbeweging van het politieke lied. Tussen 1971 en 1976 steeg het aantal zanggroepen van 2.500 op 3.250 met bijna 44.000 leden. Tot de bekendste behoren de „Octoberclub“ en „Jaargang 49“ alsook de groep „Spartakus“. Jaarlijks vindt in Berlijn het internationale festival van het politieke lied plaats.

De FDJ en de Auteursbond van de DDR organiseren voor literair begaafde jonge mensen „Poëtenseminaria“. De „Galerij der Vriendschap“ is een permanente tentoonstelling van de beste werken van jonge kunstenaars op het gebied van de beeldende en toegepaste kunsten en fotografie. Zij worden door ervaren kunstenaars en cultuurgeleerden met raad en daad bijgestaan.

Het Jeugdreisbureau van de DDR biedt jaarlijks op bijzonder voordelige voorwaarden meer dan 100.000 reizen in binnen- en buitenland aan. Men kan uit 100 verschillende reizen kiezen.

De elf nieuwe hotels voor jeugdige toeristen in de DDR (volpension ongeveer 10 mark per dag) en andere in Polen, Hongarije, Tsjecho-Slowakije staan ook voor jonge echtparen met kleine kinderen open.

Kunst en cultuur

Uitgaven uit de staatshuishouding voor cultuur (in miljoenen mark)

1950	1960	1970	1976
------	------	------	------

312	649	1.082	2.044
-----	-----	-------	-------

Boekenbezit van de bibliotheken: 68,9 miljoen (1976)

Lezers 1976: 4,9 miljoen = 29,7 procent van de bevolking Uitgeleende boeken 1976: 89,2 miljoen

Club- en cultuurhuizen (1976): 1.041 met 361.576 plaatsen Bijeenkomsten: 504.018 Bezoekers: 55,7 miljoen

Belangengemeenschappen voor artistieke volkskunst (1976): 6.315 Deelnemers: 11,7 miljoen

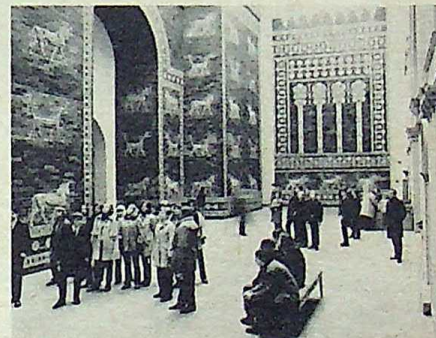
Theaters (1976): 120 (incl. kleinere zalen in foyers, studio's enz.)

Voorstellingen: 25.476 Bezoekers: 11,36 miljoen

Musea: in totaal 636 waaronder 64 kunstmusea en 43 literatuur-, theater- en muziek-musea. Bezoekers in totaal (1976): 32,4 miljoen

Anna Seghers geeft tijdens één van de traditionele boekenbazaars haar autogram

In het Pergamon Museum in Berlijn

De socialistische maatschappij bevordert het culturele leven van de werkende mensen, onderhoudt alle humanistische waarden van het nationale culturele erfgoed en van de wereldcultuur en ontwikkelt de socialistische nationale cultuur als een zaak van het gehele volk. De bevordering van de kunsten, van de artistieke belangstelling en vaardigheden van alle werkende mensen en de verspreiding van artistieke werken en prestaties zijn taken van de staat en van alle maatschappelijke krachten.

Grondwet van de DDR

Voor het gemeenschapsleven van de DDR-burgers in de bedrijven, in het gezin en tijdens de vrijetijd spelen kunst en cultuur een belangrijke rol. Staat en maatschappij bevorderen hun ontwikkeling op vele wijzen, daar cultuur en kunst op beslissende wijze tot de ontwikkeling van harmonische en alzijdig ontwikkelde persoonlijkheden met een hoog geestelijk niveau kunnen bijdragen. Het meewerken aan de ontwikkeling van de socialistische nationale cultuur is een opdracht die de grondwet van de regering, alle maatschappelijke krachten en iedere burger geeft.

Onder het begrip „cultuur” verstaat men in de DDR zowel de cultuur van de arbeid, van de vrijetijd en het milieu, de bevordering van wetenschap en geestelijke ontwikkeling, het onderhouden van harmonische betrekkingen tussen de mensen, het behoeden en doorgeven van de grote tradities van de literatuur, beeldende kunsten, van het theater en de muziek alsook de bevordering van artistieke talenten vanaf de vroegste kindheid, de materiële zekerheid van de kunstenaars zodat zij onafhankelijk van opdrachtgevers hun werken vrij scheppen kunnen, de overname van belangrijke kunst- en literaire werken van andere volken. De DDR behoedt de humanistische tradities van de kunst en cultuur. Daartoe behoren de werken van de Duitse klassieke periode zoals de werken van Lessing, Goethe, Schiller, Kleist, Heine en die van de tijdgenoten van onze eeuw Heinrich Mann, Thomas Mann, Kurt Tuchol-

sky en van de dramatisch dichter Bertolt Brecht. Daartoe behoren de scheppingen van Ludwig van Beethoven, Wolfgang Amadeus Mozart, Robert Schumann en Richard Wagner.

Nadat het fascisme was verslagen liet de nieuwe antifascistische en democratische administratie reeds in 1945 boeken van dichters zoals Leo Tolstoj, Maxim Gorki en Michail Scholochow, Ernest Hemingway en Louis Aragon, van Jorge Amado, Pablo Neruda en William Faulkner, van de Duitse dichters Heinrich Heine, Thomas en Heinrich Mann uitgeven, wier werken door de fascistten verboden en verbrand werden. Bekende Duitse dichters en componisten zoals Bertolt Brecht, Anna Seghers, Ludwig Renn en Friedrich Wolf, zoals Paul Dessau en Hanns Eisler, bevorderden na hun terugkeer uit de emigratie de ontwikkeling van een nieuwe generatie van kunstenaars. Deze nieuwe generatie die het voorbeeld van belangrijke collega's van de oudere generatie voor ogen had, die het als hun belangrijkste taak hadden beschouwd tegen het fascisme te strijden, onderhield nauwe persoonlijke en beroepsbetrekkingen met vrienden uit de USSR en uit de andere socialistische landen en schiep een nieuwe, met de vrede, democratie, vooruitgang en menselijkheid verbonden, socialistische cultuur. Op de scholen van de DDR wordt veel gedaan om artistieke talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Het onderwijs in de schone kunsten is een vast bestanddeel van het

onderricht, en in elke stad in de DDR bestaan bijvoorbeeld één of verscheidene muziekscholen, die getalenteerde jongens en meisjes voor de hogescholen voorbereiden. Bijna op elke school bestaat er een club van jonge kunstenaars die door de scholieren zelf wordt geleid.

Vooral jonge kunstenaars worden persoonlijk bevorderd; zij ontvangen stipendia en studiereizen.

De socialistische bedrijven beschikken over middelen om opdrachten aan kunstenaars en auteurs te geven. De vakverenigingen, grote bedrijven en Kombinatens organiseren elk jaar bedrijfsfestivals, waar schrijvende arbeiders, zangclubs (3.000 met 44.000 leden), koren en orkesten optreden. In het kader van haar mogelijkheden neemt de DDR actief deel aan de uitwisseling van cultuur. De jaarlijkse „Berlijnse Feestdagen” en de „Dokumentar- und Kurzfilmwoche” in Leipzig, waarbij, zoals de naam zegt, documentaire en korte films worden vertoond, ontwikkelden zich tot ware trefpunten voor kunstenaars van alle continenten. De DDR werkt mee in de UNESCO en neemt aan het „Theater der Naties” deel. Solisten en ensembles van de DDR zoals de Komische Opera, de Staatsopera van Berlijn, het Berlijnse Ensemble, het Gewandhausorkest en het Thomaner Koor uit Leipzig, de Staatskapel en het Kruiskoor uit Dresden zijn te gast in vele landen.

Onderwijs en beroepsopleiding

Uitgaven uit de staathuishouding voor het onderwijswezen

1960	1965	1970	1976	
3,6	4,4	5,8	8,9	miljard mark

Verdeling van de lesuren over de leervakken aan de polytechnische middelbare school

Sociale wetenschappen, moedertaal en literatuur	41,1 procent
Wiskunde en natuurwetenschappen	29,8 procent
Polytechnisch onderricht	10,6 procent
Vreemde talen	10,6 procent
Sport	7,9 procent

De praktische opleiding in het laboratorium behoort tot het leerplan van de leerlingen van VEB Chemiekombinat Buna, Halle.

Onderricht in het Duits in de 1e klas

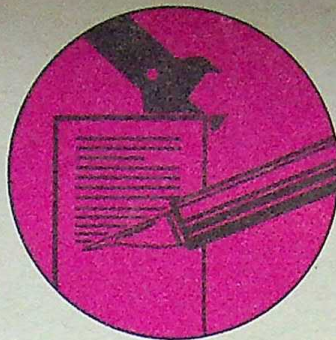

Studenten in de volle hoorzaal van de hogeschool voor architectuur in Weimar

In de DDR bestaat een algemene leerplicht van 10 jaar, die door het bezoeken van de tienjarige polytechnische school wordt vervuld.

Alle jeugdige personen hebben het recht en de plicht een beroep te leren.

Er bestaat vrijdom van schoolgeld. Financiële ondersteuning en kosteloze leermiddelen worden naar sociale maatstaven verstrekt. Studenten aan universiteiten, hogescholen en scholen voor uitgebreid technisch onderwijs betalen geen studiegeld.

Grondwet van de DDR

Op het platteland of in de stad, aan de kust van de Oostzee in het Noorden of in het Ertsgebergte in het Zuiden, overal wordt dezelfde leerstof uit dezelfde leerboeken onderricht. Voor alle scholen gelden uniforme leerplannen met uniforme regeling van schooluren en vrijetijd. De humanistische taak betreffende het onderwijs en de opvoeding van de jeugd verwezenlijkt de DDR met een uniform onderwijssysteem. In zijn huidige vorm bestaat dit onderwijssysteem sedert 1965. Het systeem omvat alle trappen van onderwijs vanaf het voorbereidend onderwijs tot de universiteit, die veelvuldige mogelijkheden voor het leren en verder leren bieden daar zij op elkaar opbouwen. De kern van dit systeem is de polytechnische middelbare school voor algemene ontwikkeling. Vanaf het 1e tot het 10e schooljaar worden de normale schoolvakken onderricht. Alle scholieren ontvangen onderricht in wiskunde, physica, chemie, biologie, aardrijkskunde en geschiedenis, zij verwerven grondige kennis van de moedertaal en literatuur, leren minstens een vreemde taal (Russisch) en over het algemeen nog een tweede vreemde taal (naar keuze Engels of Frans), worden in schone kunsten onderricht, genieten een grondige sportopleiding en leren obligatorisch zwemmen.

Een vast bestanddeel van de tienjarige middelbare school in de DDR is het polytechnische onderricht. Daarvoor bestaan niet alleen speciale schoolvakken zoals handarbeid, polytechnisch onderricht, invoe-

ring in de socialistische productie maar ook vele vakken, vooral die van de natuurwetenschappen en wiskunde, die het principe van het polytechnische onderricht immanent zijn. In industriële en landbouwbedrijven verwerven de scholieren vanaf de 7e klas vaardigheid in handarbeid en zij leren de wetenschappelijk technische en economische grondslagen van de productie kennen.

Aansluitend aan de polytechnische middelbare school volgt een beroepsopleiding (twee tot tweeënhalf jaar; drie jaar bij beroepsopleiding met eindexamen middelbaar onderwijs) of het bezoeken van een school voor uitgebreid middelbaar onderwijs (11e en 12e klas resp. schooljaar) die met het eindexamen middelbaar onderwijs wordt afgesloten. Er bestaan 306 verschillende beroepen, waarvan er 28 als basisberoep zijn geconcipteerd. De opleiding bestaat uit een brede basisopleiding in het beroep, vooral in theoretisch opzicht, zodat na de leertijd een grote beschikbaarheid is gegarandeerd. In principe kunnen meisjes en jongens dezelfde beroepen leren. Zoals bij de polytechnische middelbare school vindt ook de beroepsopleiding plaats volgens bindende opleidingsplannen. Zij zijn op een nauwe verbinding tussen theorie en praktijk gericht. Daarom wordt ongeveer 65 procent van alle leerlingen in bedrijfsberoepsscholen opgeleid, waaraan grote socialistische bedrijven en Kombinate zijn aangesloten. Algemeen geldt bij de beroepsopleiding een

verhouding van 1:1,5 voor theorie en praktijk. Tijdens de laatste 6 maanden van de leertijd ontvangen de leerlingen een gespecialiseerde opleiding op minstens één werkgebied. Deze opleiding vindt plaats in de werkkolledieven, waarin zij als vakarbeider werkzaam zullen zijn. Daardoor leven de leerlingen zich in de kring van hun toekomstige collega's in, en men bereikt dat zij aan het einde van de beroepsopleiding de prestatie van een vakarbeider leveren. De jonge vakarbeider heeft in de DDR de garantie dat hij in zijn beroep onmiddellijk werk krijgt.

Het vakarbeiderdiploma geeft het recht aan een school voor uitgebreid technisch onderwijs verder te leren.

Het eindexamen middelbaar onderwijs is een voorwaarde voor een studie aan hogeschool of universiteit. Ook hij of zij, die de school voor uitgebreid technisch onderwijs met succes heeft doorlopen kan de studie aan deze hoogste onderwijsinstellingen voortzetten en een diploma als ingenieur verwerven. In totaal zijn er 54 hogescholen (waarvan 7 universiteiten) en 234 scholen voor uitgebreid technisch onderwijs.

De verdere opleiding en de kwalificatie van volwassenen worden door de staat bevorderd, terwijl de bedrijven studiedagen doorbetalen en vrijstelling van het werk geven.

De vakverenigingen in de DDR

De FDGB heeft 8.155.521 leden. Dat is 96,4 procent van alle arbeiders, bedienden en intellectuelen. Het aantal jeugdige leden (tot 25 jaar) bedraagt 1.277.950.

Twee miljoen vakverenigingsleden oefenen als gekozen belangenvertegenwoordigers een verantwoordelijke functie uit.

Daarvan zijn

250.848	vertrouwensmannen
234.309	leiders van cultuurcommissies
186.318	sportorganisatoren
234.141	gemachtigden voor de sociale verzekeringen
216.270	verantwoordelijken voor de bescherming van de arbeid
40.597	leden van de 5.979 jeugdcommissies
172.114	leden van de 1.483 vrouwencommissies
217.209	leden van de 24.654 conflictcommissies

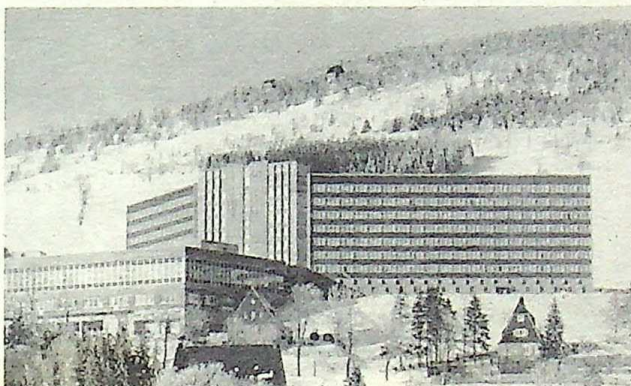

Tijdens de beraadslaging van het arbeidscollectief wordt nagedacht over de werkzaamste weg ter vervulling van de taken.

Aangename ontspanning tijdens de vakantie in de vakantiehuizen van de FDGB zoals hier aan de voet van de Fichtelberg in Oberwiesenthal/Ertsgebirge

Voordurende zorg voor iedere arbeider — de verbetering van de veiligheid bij het werk

De vakverenigingen zijn onafhankelijk. Niemand mag hun activiteit beperken of belemmeren.

Alle staatsorganen en bedrijfsleiders zijn verplicht voor een nauwe en vertrouwensvolle samenwerking met de vakverenigingen zorg te dragen.

Grondwet van de DDR

Na het bezok van de tienjarige polytechnische middelbare school voor algemene ontwikkeling begint voor de meeste jongens en meisjes de leertijd. Reeds als leerling in de industrie, landbouw, in het bouwwezen, in de handel, dienstverlenings- of andere bedrijven kunnen zij lid van de vakverenigingen van het Vrije Duitse Verbond van Vakverenigingen worden. Daarmede zijn zij lid van de grootste massa-organisatie van de DDR, die naast de belangen van de arbeiders en bedienden ook hun belangen vertegenwoordigt.

In het Vrije Duitse Verbond van Vakverenigingen (FDGB) zijn 14 industriële en andere vakverenigingen verenigd. Op de basis van zijn grondwettelijke rechten maakt de FDGB gebruik van zijn medezeggenschap in de staat, economie en maatschappij.

De FDGB werkt mee aan de vervolmaking van de socialistische rechtspleging. Geen wet wordt zonder zijn medewerking aangenomen. Van enige wetten was de FDGB zelfs de initiatiefnemer, zoals bij de wet op de bescherming van moeder en kind en op de rechten van de vrouw of bij de wet op het uniforme socialistische onderwijssysteem. Het jongste voorbeeld is het Arbeidswetboek, dat na verschillende openbare discussies op aanbeveling van het 9e FDGB-congres in Juni 1977 door de Volkskamer werd aangenomen. Meer dan twee miljoen gekozen vakverenigingsfunctionarissen nemen in verschillende organen deel aan de leiding en planning van de economie, aan de ver-

wezenlijking van de wetenschappelijk technische revolutie, aan de verbetering van de arbeids- en levensvoorwaarden, van de bescherming van de gezondheid, van de veiligheid bij het werk, van de arbeidscultuur, van het culturele leven en van de sportbeoefening door alle burgers.

Elk jaar sluiten de leidingen van de vakverenigingen en de directeuren van de bedrijven als gelijkgerechtigde partijen een overeenkomst, het kollektieve bedrijfsverdrag, af. Dit verdrag bepaalt de verplichtingen van de arbeiders, meesters en ingenieurs ter vervulling van de geplande produktietaken en hun prestaties op cultureel en sociaal gebied. De directeuren verplichten zich van hun kant tot het leveren van concrete prestaties van de bedrijven bij de verbetering van de werkvoorwaarden, van de sociale verzorging van alle medewerkers, van de ontspanningsmogelijkheden voor de bedrijfsleden en hun gezinnen, en tot de bouw en instandhouding van vakantiekampen voor de kinderen van de bedrijfsleden.

Het kollektieve bedrijfsverdrag bevat bepalingen betreffende kwalificatie in het beroep, speciaal ter bevordering van de vrouwen om hen op leidinggevende functies in het bedrijf voor te bereiden. Een ander hoofdstuk is aan de bevordering van de jeugd gewijd. Leerlingen hebben aanspraak op de sociale prestaties van de vakverenigingen. Zo kunnen zij bijvoorbeeld in één van de rond 1.200 vakantiehuizen van de vakverenigingen hun vakantie doorbrengen. Door middel van stu-

dieverdragen en financiële ondersteuning tijdens de studie worden zij in hun beroepsontwikkeling gesteund. In alle bedrijven bestaat er een door alle bedrijfsleden gekozen conflictcommissie (een orgaan van de vakverenigingsleiding in de bedrijven) als maatschappelijk gerecht. De conflictcommissies behandelen op de eerste plaats arbeidsgeschillen in eerste instantie. Zij behandelt ook onbeduidende strafdadens en rechtsschendingen. De voornaamste taak ziet de FDGB in het winnen van zijn meer dan 8 miljoen leden voor de scheppende deelneming aan de ontwikkeling van de socialistische maatschappij.

Daarbij speelt de socialistische wedijver een belangrijke rol. Door een scheppende wedijver van alle arbeiders, meesters en ingenieurs wordt het initiatief en de persoonlijke inzet van alle bedrijfsleden gewekt om de in het plan gestelde doelen te bereiken en te overtreffen. Bij de socialistische wedijver strijden geen „concurrenten“ tegen elkaar maar wisselen collega's persoonlijke ervaringen uit en doen zij nieuwe praktische ervaring op voor het eigen werk. De prestaties van iedere medewerker betalen zich elk jaar uit in de vorm van premies, jaarpremies en in het openbaar uitgesproken waarderingen.

Gelijke rechten voor vrouwen en meisjes

87 Procent van de vrouwen, die in staat zijn te werken, oefenen een beroep uit. Van de 1000 werkende mensen met een afgesloten beroepsopleiding zijn 445 vrouwen.

Vrouwelijke leerlingen, 1976 (in procenten)

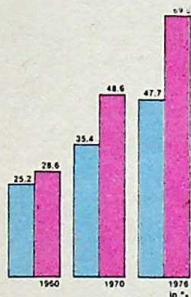
Totaal	42,5
waarvan	84,2 in de handel
	47,7 in de land- en bosbouw
	42,1 in de industrie

Uitkeringen van de staat bij geboorten (in marken)

	1e Kind	2e Kind	3e Kind	4e Kind	5e Kind en ieder vol- gend kind
1950	—	—	100	250	500
1958	500	600	700	1.000	
1972	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

Percentage

Dr. Bärbel Borek (3e van rechts) leidt de diolfabriek van het Chemiekombinat Buna

— iedere derde afgevaardigde

— iedere vijfde burgemeester

— iedere vijfde schooldirecteur

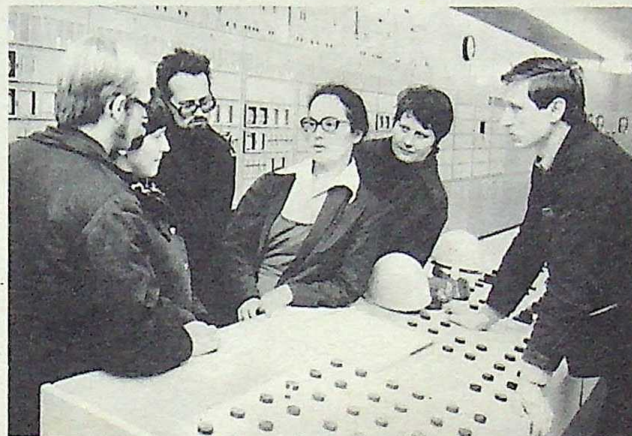
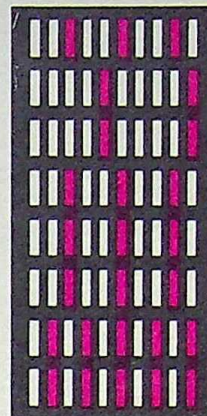
— iedere derde rechter

— iedere derde vernieuwer

— ieder derde bestuurslid van een landbouwproductiecoöperatie

— iedere tweede afgestudeerde van hogeschool is een vrouw en

— elke tweede vakarbeiderexamen wordt door een vrouw afgelegd.

Man en vrouw zijn gelijkgerechtigd en hebben op alle gebieden van het maatschappelijke en persoonlijke leven dezelfde rechtspositie. Het behoort tot de taak van de staat en maatschappij de vrouw vooruit te helpen, vooral wat de beroepsopleiding betreft.

Grondwet van de DDR

Op school worden meisjes en jongens vanaf de 1e klas gezamenlijk onderricht. Bij de opleiding tijdens de leertijd, aan hogere onderwijsinstellingen en in het beroep nemen de meisjes en vrouwen een belangrijke plaats in. Reeds de eerste grondwet van de DDR uit het jaar 1949 legde de gelijkgerechtigde positie van de vrouw in de maatschappij als één van de belangrijkste grondrechten vast. Deze grondrechten zijn het recht op werk, op hetzelfde loon voor dezelfde arbeid, op dezelfde ontwikkeling, op een gelijk lange vakantie, op dezelfde ontspanning en op een gelijke sociale positie op alle gebieden van het openbare leven. De rechtsgelijkheid van de vrouw wordt in het dagelijkse leven niet alleen door middel van de wetten bereikt. De verhouding tussen man en vrouw in het gezin is daarvoor evenzo belangrijk als de waardering voor de vrouw als moeder. Daarbij doet de staat veel om de huishoudelijke en familiale plichten voor de in een beroep werkzame vrouwen en moeders te verlichten. Het VIIIe en IXe Partijcongres van de SED legde een uitgebreid sociaal program voor dat door de SED, de Ministerraad van de DDR en het Vrije Duitse Verbond van Vakverenigingen (FDGB) gemeenschappelijk werd aangenomen. Op de basis van dit program werden stap voor stap wettelijke maatregelen in werking gesteld die de bevordering van de vrouw en het gezin dienden. Zo is bijvoorbeeld sedert Mei 1977 voor alle moeders met twee of meer kinderen de veertigjarige werkweek van

kracht, en wel met behoud van hetzelfde loon. Hun vakantie werd op 18 tot 24 werkdagen verlengd. Voor ieder pasgeboren kind ontvangt het gezin een ondersteuning van 1.000 mark.

De betaalde vrijstelling van het werk voor en na de geboorte van een kind werd van 18 tot 26 weken verlengd. Na de geboorte van het tweede en ieder volgend kind wordt moeders, die in een beroep werkzaam zijn, op verzoek één jaar lang een betaalde vrijstelling verleend. Het arbeidsrecht garandeert dat haar werkkring voor haar vrijblijft. Wanneer zij getrouwd zijn of alleenstaand met hun kind of kinderen leven, hebben vrouwen, die in een beroep werkzaam zijn, recht op één betaalde huishouddag per maand. Sedert 1. 1. 1977 hebben ook alleenstaanden recht op één betaalde huishouddag per maand. Jonge echtparen ontvangen gunstige credieten voor de inrichting van hun woning. Sedert 1972 maakten 415.000 jonge echtparen daarvan gebruik. De credieten (5.000 Mark) hebben een looptijd van 8 jaar. Bij de geboorte van het eerste kind wordt 1.000 Mark kwijtgescholden, bij de tweede kind 1.500 Mark en bij het derde de resterende 2.500 Mark. Het leven van de vrouw op het platteland werd ingrijpend veranderd. Terwijl de boerin vroeger de grootste last in huis en hofstede dragen moest, werkt zij heden op het veld of in de veehouderij, en wel 8 uur per dag of 40 uur per week wanneer zij verscheidene kinderen heeft. Zij heeft tijd voor haar verdere opleiding en

ontwikkeling en voor een culturele bezigheid. 68 Procent van de boerinnen verwierven tot 1976 een vakdiploma. Vakantie en vakantie-reizen zijn voor haar evenzo vanzelfsprekend als een modern ingerichte woning met alle verworvenheden van de techniek ter verlichting van het huishoudelijk werk.

Tot de waardigheid en gelijkheid van kansen in het leven van de vrouw behoort het ook dat zij zelfstandig kan beslissen wanneer zij kinderen wil hebben en hoeveel.

Anticonceptiemiddelen worden op verzoek iedere vrouw vanaf 16 jaar kosteloos door de vrouwenarts voorgeschreven. De wet staat onderbreking van de zwangerschap tijdens de eerste 12 weken toe. De onderbreking wordt in een kliniek doorgevoerd en brengt voor de vrouw geen kosten met zich. De betreffende wet werd in 1972 door de Volkskamer aangenomen.

In de Volkskamer, het parlement van de DDR, zijn de vrouwen eveneens gelijkgerechtigd vertegenwoordigd. 33,6 Procent van de zetels wordt door vrouwen boven 18 jaar bezet. In de hoogste volksvertegenwoordiging heeft de vrouwenorganisatie, de Demokratische Vrouwenbond van Duitsland (DFD), een eigen fractie (zie Bord II). De DFD heeft 1,3 miljoen leden en onderhoudt bestrekkingen met 111 organisaties in 80 landen. De DFD komt op voor de rechten van de vrouw op de hele wereld.

Socialistische planning waarborgt de maatschappelijke ontwikkeling

Investerings in de economie (In miljarden mark)

1970	1972	1974	1976
33,5	35,5	39,9	45,5

Geproduceerd nationaal inkomen (In miljarden mark)

1970	1972	1974	1976
109,5	120,9	135,8	147,7

Uitgaven uit de staatshuishouding (In miljarden mark)

	1970	1972	1974	1976
Onderwijswezen	5,81	6,83	7,83	8,90
Cultuur	1,08	1,30	1,85	2,04
Gezondheids- en sociaal wezen	5,87	6,49	7,43	8,29
Sociale verzekering en ouderdomspensioen	14,97	17,72	20,85	22,19

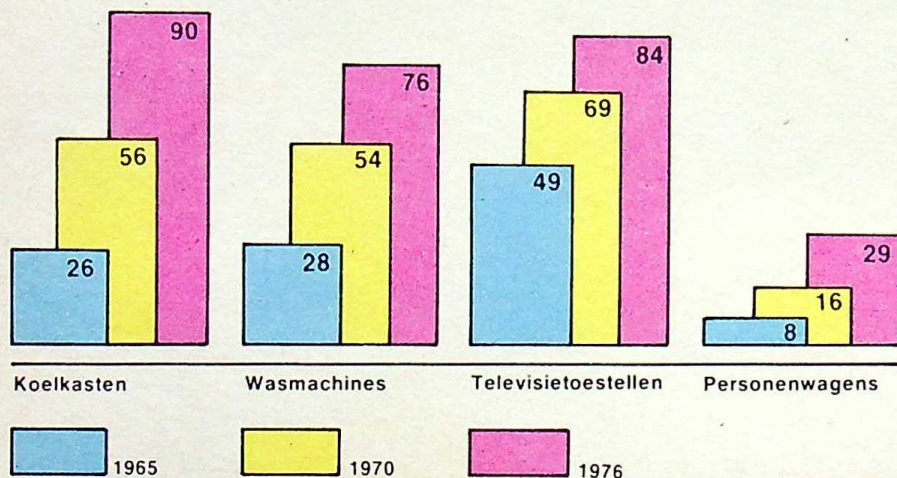

Een deel van de aardgasleiding Orenburg – Westgrens van de USSR bouwt de DDR tussen Bar en Kremenschug

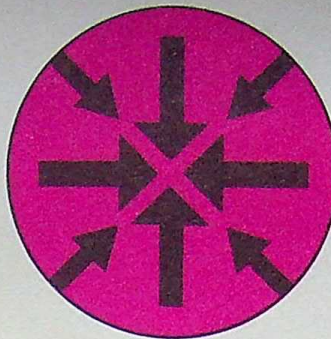
Elektrische energie stroomt uit het Sovjet-russische energiesysteem „Vrede” in het internationale net van de socialistische broederlanden

Uitrusting met verbruiksgoederen per 100 huishoudingen

De economie van de Duitse Democratische Republiek is socialis-tische planeconomie. Het economische systeem van het socia-lisme verbindt de centrale planning en leiding van de voornaamste vraagstukken van de maatschappelijke ontwikkeling met de eigen verantwoordelijkheid van de plaatselijke staatsorganen en bedrij-ven alsook met de initiatieven van de werkende mensen.

Grondwet van de DDR

De basis van de economie van de DDR is de socialistische eigendom van de produktie-middelen, dat uit volks- en uit coöperatief eigendom bestaat. Het doel van de econo-mische politiek van de DDR is de verdere verhoging van het materiële en culturele le-vensniveau van de bevolking op de basis van een hoog ontwikkelingstempo van de pro-dukcie, van de wetenschappelijk technische vooruitgang en van de stijging van de ar-beidsproductiviteit. Daarbij is de centrale planning in de staat de voornaamste methode voor de leiding van de economie, voor de bewuste besturing van het groei-tempo en van de proporties.

Tot de belangrijkste eigenschappen van de planning in de DDR behoren het directieve karakter van de plannen en de grote rol van de perspectiefplannen. Sedert 1950 werden in de DDR zes vijfjarenplannen uitgewerkt en door de volksvertegenwoordigingen aangenomen. De hoofdlijnen van het vijf-jarenplan 1976 t/m 1980 werden op het IXe Partijcongres van de SED aangenomen. Dit plan is gebaseerd op kencijfers die op aanschouwelijke wijze tot uitdrukking brengen dat de DDR ondanks de hogere belastingen op het gebied van de bui-tenlandse handel haar op groei en prestatie gerichte economie voor het welzijn van de maatschappij en van iedere burger afzon-derlijk ononderbroken en dynamisch verder ontwikkelt. Uitgaande van de doelen van het vijfjarenplan wordt elk jaar een economisch plan opgesteld.

Daartoe geven de plancommissie van de staat (een orgaan van de regering) en de vakministeries richtwaarden aan voor de toekomstige produktie in de bedrijven en instellingen. Deze door de plancommissie voorgeslagen plancijfers worden door de bedrijfsleidingen met de vakverenigingen en met alle bedrijfsleden in de bedrijven ge-discuteerd. Tijdens deze discussies worden de plandoelen en de mogelijkheden van het bedrijf ter vervulling van het voorgestelde plan onderzocht. Daarna wordt het plan door de bedrijfsleiding over alle arbeidscol-lectieven en, indien mogelijk, zelfs over alle arbeidsplaatsen verdeeld. Op deze manier weet iedereen wat in het komende jaar van zijn collectief, van hemzelf, wordt verwacht en hij kan veranderingen voorstellen. Zon-der de voorstellen van de arbeiders en hun arbeidscollectieven is het plan niet reëel. Hun tegenvoorstellen houden rekening met reserves door middel van een spaarzaam materiaalverbruik, door de volle benutting van de werktijd en talrijke vernieuwers stel-len nieuwe oplossingen voor. Op deze wijze leiden de tegenvoorstellen van de bedrijfsle-den veelal tot hogere plannen dan die, die men hen oorspronkelijk had voorgesteld. Deze voorstellen worden door de vakvere-nigingen in een advies samengevoegd om het planvoorstel van het bedrijf te comple-teren. Hierin ligt het beslissende punt van de medezeggenschap in de socialistische be-drijven.

Tijdens de schooltijd hebben meisjes en

jongens reeds bij het polytechnische onder-richt de mogelijkheid, zich met deze belang-rijke zijde van de socialistische democratie in de bedrijven vertrouwd te maken. Zij leren in de praktijk hoe de economische plannen elk jaar worden uitgewerkt. De beweging van de vernieuwers (zie boven) is een uit-drukking van de actieve arbeid voor het socia-lisme. Deze beweging ontwikkelde zich vooral in het begin van de zeventiger jaren op alle gebieden van de economie, en zij droeg in hoge mate bij tot vervulling van de plannen. Arbeiders, meesters en ingenieurs nemen deel aan deze beweging. Zij denken na over de verbetering van het produktie-proces. Zij overleggen met welke middelen men rationeler kan werken, en helpen door nieuwe ideeën een hoge kwaliteit van de produkten te waarborgen. Zij dragen er toe bij de zware lichamelijke arbeid uit te schakelen, d.w.z. de arbeidsproductiviteit te ver-hogen. Over de vernieuwingsvoorstellen worden overeenkomsten afgesloten en het bedrijf laat de vernieuwers resp. de collec-tieven van vernieuwers meedelen in de winst. De vakverenigingen populariseren de toepassingsmogelijkheden in de gehele industrietak en ook in andere branches. Op deze wijze kon in 1976 bij elke toege-paste vernieuwing een gemiddeld nut van bijna 30.000 mark worden bereikt.

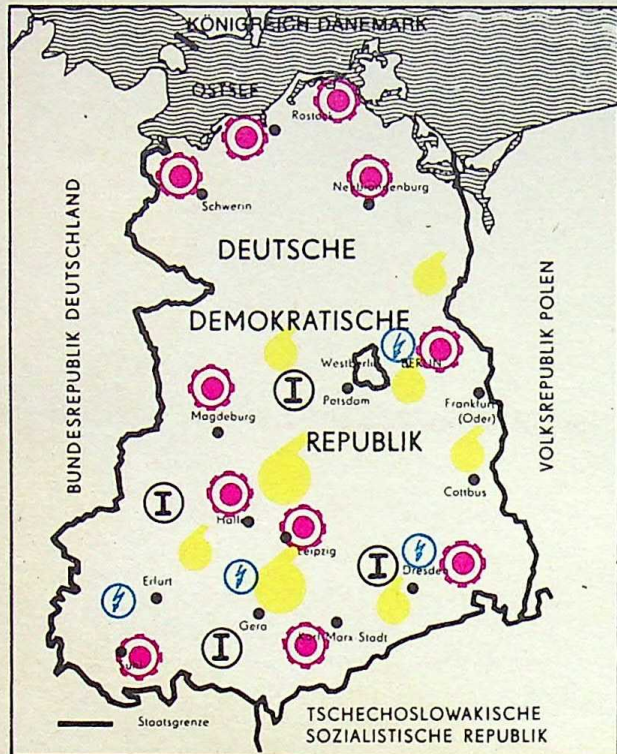
Industrie

Industriële produkție op één werkdag

18.000 ton walsstaal, 43.000 ton cement, 350 gigawattuur elektrische energie

DDR-Industrie in vergelijking met enige andere landen

	Eenheid	USSR	VS	DDR	Japan
Synthetische vezels	kg per hoofd	1,4	12,5	6,6	9,6
Plastics en harsen	kg per hoofd	9,4	38,7	35,9	32,3
Celwol	kg per hoofd	—	0,8	8,1	2,6
Goederenwagens	aantal stuks per 10.000	2,7	3,4	3,0	0,2
Tractoren	aantal stuks per 10.000	21,6	10,6	2,3	—
Koelkasten	aantal stuks per 10.000	409	215	313	313

Bruinkoolgroeve

Uitgekozen industrie centra in de DDR

staalfabrieken en walsen

Elektrotechnische en elektronische industrie alsook instrumentenbouw

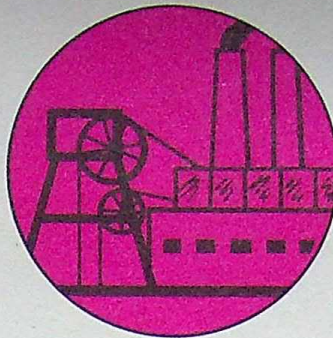
Machine- en voertuigbouw

Chemische industrie

De bodemrijksdommen, mijnen, elektrische centrales, stuwdammen en grote wateren, de natuurrijksdommen van het vastelandplat, grotere industriële bedrijven, banken en verzekeringsmaatschappijen, socialistische landgoederen, verkeerswegen, transportmiddelen van de spoorwegen, zee- en luchtvaart, postertijen en telefoon- en telegraafinstallaties zijn volkseigendom. Particulier eigendom is hier ongeoorloofd.

De socialistische staat garandeert het productieve gebruik van het volkseigendom met het doel het grootste resultaat voor de maatschappij te bereiken.

Grondwet van de DDR

De DDR behoort tot de tien grootste industriestaten van de wereld. De industrie is de grootste tak van de economie van de DDR. De industrie levert 60 procent van het geproduceerde nationale inkomen. In de industrie is 61 procent van het produktiekapitaal geïnvesteerd. Van 100 werkende mensen werken 38 in industriële bedrijven. Meer dan 70 procent van de voor de produktie benodigde grondstoffen, materialen en halfabrikaten komen van de industrie. Ook de door de bevolking verbruikte waren en in aanspraak genomen dienstverleningen worden voor meer dan 70 procent in industriële bedrijven vervaardigd of bewerkt.

De industriële produktie per hoofd van de bevolking is in de DDR ongeveer viermaal zo hoog als het gemiddelde wereldcijfer. De industriële produktie steeg van 1950 tot 1976 op bijna 800 procent (in totaal 266 miljard mark).

De positie van de industrie wordt vooral bepaald door de opwekking van electro-energie, door de bouw van machines en complete fabriekinstallaties, door de produktie van chemicaliën, brandstoffen, metalen, bouwmaterialen en verbruiksgoederen. Deze produkten zijn zowel voor de ontwikkeling van de industrie zelf alsook voor andere economische gebieden noodzakelijk.

Aanvankelijk waren de materiële voorwaarden voor de ontwikkeling van de socialistische industrie in de DDR zeer ongunstig. Door de verwoestingen tijdens de tweede

wereldoorlog bedroeg de capaciteit van de grondstofindustrie in 1946 nog slechts 52 procent van die van 1936, die van de metaalverwerkende industrie nog 29 procent, van de lichte industrie 44 procent en van de levensmiddelindustrie 39 procent. Daarbij kwam nog dat door de imperialistische splitsing van Duitsland de meeste bedrijven van hun natuurlijke grondstofbronnen en toeleveringsbedrijven waren afgesneden. Eerst door de socialistische planeconomie en door een doelbewuste industriële structuurpolitiek konden de disproporties stap voor stap worden verbeterd. De grondstofindustrie levert heden 30 procent, de metaalverwerkende industrie 35 procent en de lichte, textile- en levensmiddelenindustrie samen eveneens 35 procent van de industriële produktie.

De sociale en materieel technische grond-eenheid van de industrie is het socialistische industriële bedrijf. De socialistische bedrijven dekken meer dan 99 procent van de totale produktie. Ongeveer 9.500 industriële bedrijven en Kombinatens, waarvan enige met meer dan tienduizend man personeel, zijn in de handen van het volk. De takken van industrie „machinebouw” en „voertuigbouw” hebben de meeste werkers in dienst (28 procent). In de lichte industrie is bijna 17 procent en in de textielindustrie meer dan 8 procent van de in totaal meer dan 8 miljoen werkende mensen werkzaam.

In de chemische industrie, de electrotech-

nische en elektronische industrie en een veelzijdige verbruiksgoederenindustrie zijn eveneens vele mensen werkzaam. De machines, installaties en gebouwen — de grond-fonds van de economie — vertegenwoordigden eind 1976 een waarde van 603 miljard mark en zullen tot 1980 tot een waarde van meer dan 740 miljard aangroeien.

Wegens de geringe grondstofvindplaatsen concentreert de industrie van de DDR zich op de 2e verwerkingsetappe. Een uitzondering vormt bruinkool, die voor de opwekking van energie en als grondstof voor de chemische industrie zeer belangrijk is. De DDR delft 30 procent van de bruinkoolwinning van de wereld. Bij de kaliwinning neemt de DDR met 13 procent na de USSR en Canada de derde plaats in de wereld in.

Het nationale inkomen weerspiegelt met welke resultaten in de industrie en in de andere takken van economie werd gewerkt. In 1976 bedroeg het geproduceerde nationale inkomen 147,7 miljard mark, dat is het zesvoudige van 1950. Overeenkomstig het principe van de eenheid van economische en sociale politiek vloeien uit deze miljarden de financiële middelen die in de DDR stabiele prijzen van artikelen die de dagelijkse behoeften bevredigen, lage huren en lage tarieven voor stroom, gas, openbare verkeersmiddelen en dienstverleningen garanderen. Om de prijzen en tarieven stabiel te houden gaf de staat in 1976 per gezin van vier personen 610 mark uit. Dit bedrag zal tot 1980 op 680 mark stijgen.

Woningbouw

Tussen 1971 en 1990 werden en worden de woonvoorwaarden voor minstens 4,6 miljoen burgers, voor één vierde van de bevolking verbeterd.

Uitgaven uit de staatshuishouding voor de woningbouw

1971 — 1975 23 miljard mark

1976 — 1980 51 miljard mark

1981 — 1990 150 miljard mark

Tewerkgestelden in de bouwindustrie: 566.000 In 1977 koos iedere 7e leerling een bouwvak

Vormen van de woningbouw

Socialistische nationale woningbouw 45 procent

Coöperatieve woningbouw (Arbeiderswoningbouwgemeenschappen) 40 procent

Eigendomswohnungen 15 procent

Huren

Per kwadraatmeter tussen 0,80 en 1,25 mark Per maand: 3 tot 5 procent van het gezinsinkomen

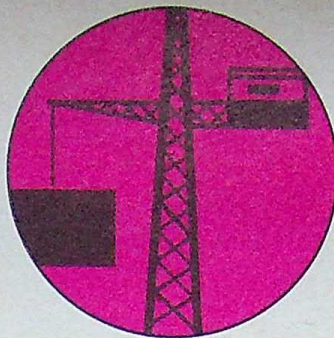

De bouw van eigen woningen op het platteland

Jonge bouwvakarbeiders uit alle delen van de DDR verwezenlijken met het „FDJ-initiatief Berlijn” het grote woningbouwprogramma vóór 1980

Iedere burger van de Duitse Democratische Republiek heeft in overeenstemming met de economische mogelijkheden en plaatselijke verhoudingen recht op woonruimte voor zich en zijn gezin. De staat is verplicht dit recht door de bevordering van de woningbouw, het onderhoud van de aanwezige woonruimte en de controle op de rechtvaardige verdeling van de woonruimte te verwezenlijken.

Grondwet van de DDR

Het is een belangrijk doel van de economische en sociale politiek van de DDR het recht van iedere burger en zijn gezin op een eigen woning te garanderen. In 1976 stonden daarvoor 6,5 miljoen woningen in de steden en op het platteland ter beschikking. Alleen van 1971 t/m 1976 werden 760.000 nieuwe woningen gebouwd. Tot 1980 zullen nogmaals 850.000 woningen, waaronder 550.000 nieuwbouwwoningen ter beschikking komen. Zo b.v. 20.000 in een nieuwe stadswijk van de hoofdstad, Berlijn-Marzahn. In 1990 zal deze stadswijk 35.000 woningen omvatten.

De kern van de sociale politiek is een woningbouwprogramma dat tot 1990 zal worden gerealiseerd en de nieuwbouw en modernisering van woonruimten in oudere woonhuizen voor 2,8 tot 3 miljoen gezinnen of alleenstaande personen omvat. Arbeidersgezinnen bêtrekken twee derden van de nieuwbouwwoningen. Kinderrijke gezinnen genieten bij de toewijzing van woonruimten de voorkeur. Veel opmerkzaamheid geniet de bouw van woningen die aan de behoeften van oudere of minder-valide burgers zijn aangepast. Jonge echtparen worden in ruime mate door staatsorganen, bedrijven en instellingen gesteund bij de realisatie van hun wensen naar een eigen woning.

De Vrije Duitse Jeugd (FDJ) heeft in steden en dorpen het initiatief „Woningbouw” in het leven geroepen. De raden van de steden of gemeenten stellen de FDJ oude huizen ter beschikking die gerestaureerd en gemoder-

niseerd kunnen worden. De leden van de FDJ bouwen samen met hun jonggehuwde collega's meestal met financiële steun van hun bedrijven deze oude huizen in moderne woningen met het gewenste comfort om. Op deze wijze ontstonden van 1972 tot 1976 25.000 woningen.

Vele jonge arbeidersgezinnen bouwen zich een eigen huis. De staat heeft daarvoor gunstige voorwaarden geschapen. De staat stelt bouwgrond met permanent recht van gebruik ter beschikking van de toekomstige bezitters van een eigen huis. De bouwgrond is kosteloos. Zeer laag zijn de rente en het bedrag van aflossing van het bankcrediet voor de bouw van eigen huizen. De rente bedraagt als naar gelang de samenstelling en sociale verhoudingen van het gezin tussen 0 en 4 procent en de aflossing overschrijdt nauwelijks de huurprijs van een overeenkomstige huurwoning. Voor de hoofdstad Berlijn, voor alle districtshoofdsteden en enige middelgrote steden werden algemene bebouwingsplannen met lange looptijd opgesteld. Deze plannen houden ook rekening met het behoud van cultuurhistorisch waardevolle gebouwen. Samen met de woonhuizen worden crèches, kleuterscholen, scholen, sporthallen, sportterreinen, cultuurhuizen, winkels, dienstverleningsbedrijven en geneeskundige inrichtingen gepland en gebouwd. Per 1.000 inwoners staan bijvoorbeeld rond 25 plaatsen in crèches, 56 plaatsen in kleuterscholen en 150 tot 180 plaatsen in de middelbare poly-

technische scholen ter beschikking. De verzorging met gemeenschappelijke inrichtingen geldt zowel voor de socialistische als voor de coöperatieve woningbouw. Tegenwoordig beheren de woningbouwcoöperaties van de arbeiders (AWG) rond 610.000 woningen. Dat wil zeggen dat ongeveer elke tiende woning in de DDR coöperatief eigendom is.

De hoofdstad Berlijn neemt in de woningbouw de eerste plaats in. Een omvangrijk programma voor de nieuwe stedenbouwkundige vormgeving van Berlijn dat verbonden is met een groot woningbouwprogramma voor de periode t/m 1990 voorziet o.a. in de schepping van 330.000 moderne woningen, waarvan 230.000 nieuwbouwwoningen. Daarvoor riep de jeugdbond in Juni 1976 het „FDJ-Initiatief Berlijn” in het leven. Jeugdige personen steunen daarbij de opbouw van Berlijn door hun prestaties in de bouwmaterialen- en bouwindustrie in de plaats, waar zij werken, of direct op de bouwterreinen in de hoofdstad, en wel vooral voor de opbouw van de nieuwe stadswijk Berlin-Marzahn. Eind 1976 werkten reeds 3.600 jonge bouwvakarbeiders uit alle districten van de DDR in Berlijn.

Van 1945 t/m 1975 werd ongeveer één kwart van alle woningen van de hoofdstad gebouwd. Nu draagt de jeugd van de DDR er toe bij binnen de helft van deze tijd, namelijk van 1976 t/m 1990 bijna het dubbele aantal woningen te bouwen. Tot 1990 zal het woningvraagstuk in de DDR als sociaal probleem zijn opgelost.

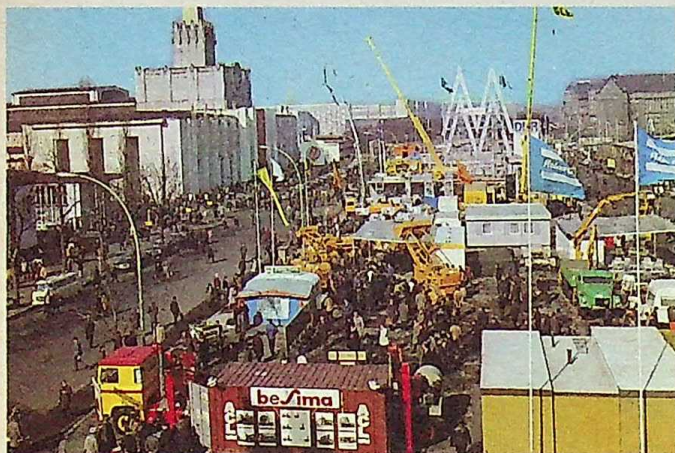
Buitenlandse handel

Structuur van de buitenlandse handel 1976 (in miljarden mark)

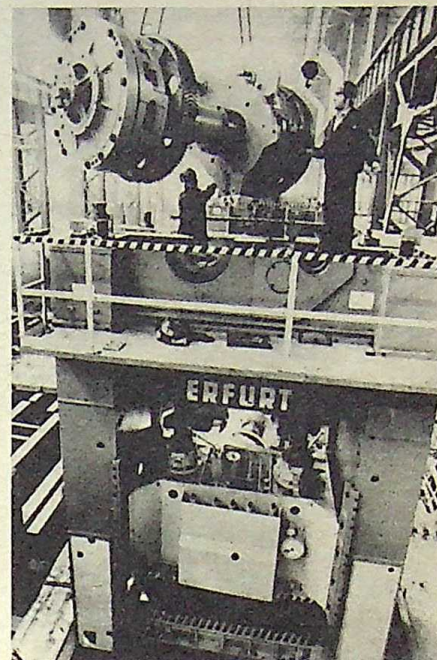
Socialistische landen	57,33	Ontwikkelingslanden	3,91
waaronder RGW-landen	54,63	Kapitalistische landen	24,20
waaronder de Sovjetunie	27,78	Totaal	85,44

Goederenstructuur van de buitenlandse handel 1976

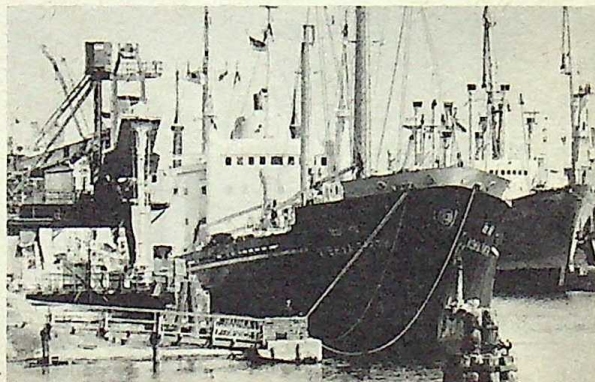
Uitgekozen goederengroepen	Export (in procenten van de uitvoer in invoer)	Import
Machines, uitrustingen, transportmiddelen	51,2	31,5
Brandstoffen, mineraal grondstoffen en metalen	11,3	28,9
Chemische producten, meststof, synthetische rubber, bouwmaterialen en andere goederen	12,7	9,9
Industriële verbruiksgoederen	14,4	4,8
Andere grondstoffen en halffabrikaten	10,4	24,9

Jaarbeursstad
Leipzig — tweemaal
per jaar trefpunt
van de internatio-
nale handel

Machines uit de DDR voor de toekomstige
grootste autobouwfabriek aan de Kama in
de Sovjetunie

Internationaal verkeer in
de havens van de DDR

De economische betrekkingen met het buitenland met inbegrip van de buitenlandse handel en de handel in valuta zijn staatsmonopolie.

Grondwet van de DDR

De economie van de DDR is in hoge mate afhankelijk van de im- en export. De oorzaken daarvan zijn de geringe grondstofbronnen en de zeer produktieve en gespecialiseerde industrie. In 1950 bedroeg de omzet van de buitenlandse handel van de DDR 3,68 miljard mark. In 1970 was de omzet 39,60 miljard en in 1976 reeds 85,45 miljard mark.

De belangrijkste handelspartners zijn de Sovjetunie en de andere socialistische staten. Met hen wikkelt de DDR bijna 70% van de omzet in de buitenlandse handel af, met de kapitalistische landen bijna 26 procent en met de ontwikkelingslanden ruim 4 procent.

De handel tussen de lidstaten van de Raad voor Wederzijdse Economische Bijstand (RGW) ontwikkelt zich op de basis van gecoördineerde economische plannen (vijfjaarplannen) en van andere gemeenschappelijke overeenkomsten.

Naast de groeiende uitwisseling van goederen tussen de RGW-landen versterkt zich de internationale wetenschappelijk technische samenwerking en specialisatie met het doel tot een steeds diepere socialistische economische integratie te komen. Daarbij richt iedere lidstaat zijn produktie op bepaalde produkten, waardoor de mogelijkheid ontstaat de omzet van de buitenlandse handel te verhogen. Zo komen bijvoorbeeld 25% van alle door RGW-lidstaten geïmporteerde machines en installaties uit de DDR. Eén derde van alle in de Sovjetunie bestaande

cementfabrieken werken met machines en uitrustingen uit de DDR, en 60% van de scheepsdieselmotoren en kranen, 50% van de produkten van vormerijen en van de grafische machines, elk vierde visserijvaartuig werd in de DDR gebouwd. Eén vierde van de werktuigmachines die in Tsjecho-Slowakije in bedrijf zijn, stamt uit de DDR.

Meer dan 500 industriële projecten bouwde de DDR sedert 1955 in ontwikkelingslanden in Azië, Afrika en Latijns-Amerika, en wel vooral projecten die voor de ontwikkeling van de nationale economie van groot belang zijn. In Egypte en Sri Lanka zijn katoenspinnerijen in bedrijf die met machines uit de DDR zijn uitgerust. Aan India werden vrachtschepen en visserijvaartuigen geleverd. Cementfabrieken in tien ontwikkelingslanden zijn met machines uit de DDR uitgerust. Alle havenkranen in Brazilië stammen uit de DDR. De DDR streeft er naar haar handelsbetrekkingen met kapitalistische industriestaten op de basis van wederzijds voordeel te ontwikkelen. Dit principe bevordert de vreedzame onvoorwaardelijke handel, brengt de betrokken handelspartners nut en draagt er toe bij de slotacte van Helsinki te verwezenlijken. Tot de belangrijkste exportprodukten die de DDR naar de kapitalistische landen uitvoert behoren drukkerijmachines, machines, elektrotechnische en elektronische produkten, kranen, koelwagons, landbouwmachines, kantoormachines, instrumenten en technische verbruiksgoederen.

Het grootste gedeelte van de importen betreft de DDR van de Sovjetunie en van de andere RGW-landen. Negentig procent van haar behoeften aan aardgas, aardolie, ijzererts, zaaghout en katoen en tachtig procent van haar behoefte aan walsmateriaal betreft de DDR van de Sovjetunie. Uit de RGW-landen stamt 42 procent van alle machines en uitrustingen. Uitrustingen voor atoomcentrales en thermische electriciteitsfabrieken, bouwmachines en vrachtwagens levert de Sovjetunie. Polen en Tsjecho-Slowakije leveren textielmachines en uitrustingen voor chemische fabrieken. Uit Hongarije komen bussen voor het stads- en langeafstandsverkeer. Grote en kleine elektronische rekenmachines levert Bulgarije en tractoren en bestelwagens betreft de DDR van Roemenië.

Een bijzondere plaats neemt de internationale Leipziger Messe in de buitenlandse handel van de DDR in, die elk jaar in het voor- en najaar wordt gehouden. Deze jaarbeurs staat onder het motto „Voor vrije wereldhandel en technische vooruitgang”. Aan de herfstbeurs 1977 namen 6.400 exposanten uit 48 landen en West-Berlijn deel. Inkopers en vaklieden uit 100 landen bezochten de jaarbeurs. In 1976 nam de DDR deel aan 292 jaarbeurzen en vaktentoonstellingen in het buitenland.

Landbouw

Opbrengst aan belangrijke landbouw-
produkten per ha (in deciton per ha)

1961 1974 1976*

Productie van dierlijke produkten
(In 1.000 t)

1956 1966 1976

Graan	21,7	39,7	32,2	Varkensvlees	834	1.022	1.404
Suikerbieten	213,8	296,9	191,1	Rund- en kalfsvlees	257	499	731
Aardappels	123,7	210,9	113,7	Melk	4.986	6.728	8.092

Verbruik per hoofd van de bevolking

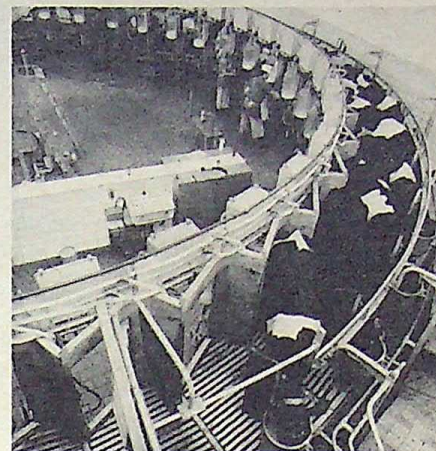
Eenheid

1960

1970

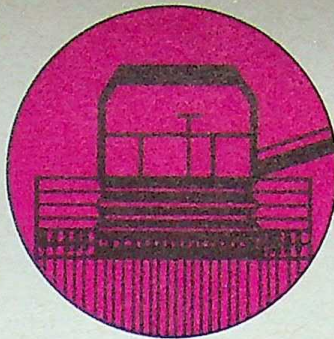
1976

Vlees en vleeswaren	kg	55,0	66,1	80,7
Boter	kg	13,5	14,6	15,0
Vette en magere kaas	kg	3,6	4,6	5,8
Melk	liter	94,5	98,5	102,8

Industriële methoden in de socialistische
landbouw van de DDR

De landbouw-productiecoöperaties zijn de verenigingen, waarin de boeren zich vrijwillig aaneensloten voor de gemeenschappelijke socialistische productie, voor de steeds betere bevrediging van hun materiële en culturele behoeften en voor de voorziening van de bevolking en de economie. Zij ontwikkelen op de basis van wetten en eigen verantwoordelijkheid hun arbeids- en levensvoorwaarden.

Grondwet van de DDR

Tegenwoordig kiezen steeds meer jongelui een beroep in de landbouw. De verklaring is eenvoudig: De landbouw in de DDR heeft zich in de afgelopen decennia totaal veranderd. Het werk werd lichter, interessanter en lonender. Bijzondere beroepen zijn gevraagd: technici voor dierentuinen, mechanisator, plantekweker. In 1976 waren onder de rond 775.000 in de landbouw werkende personen 106.500 jongelui onder 25 jaar. Alles begon met de democratische hervorming van het grondbezit in 1945. Van 11.697 grootgrondbezitters en nazi-misdadigers werden 3,3 miljoen ha (52 procent van de bebouwde grond) zonder schadeloosstelling onteigend. Gekozen commissies verdeelden het land onder 375.223 landarbeiders, keuterboeren en uit oostelijke staten weggetrokken Duitsers. De nieuwe boerderijen hadden een grootte van 7 tot 8 ha. Deze kleine boerenbedrijven vereisten dat hard werd gewerkt. Van vroeg tot laat werkten de boeren en hun gezinsleden op de akkers of in de stallen. De produktiviteit was echter gering. Het land had dringend levensmiddelen nodig. De boeren moesten van hun zwaarste werk worden bevrijd. De vraag, hoe dat zou moeten gebeuren, werd overal gediscuteerd. Steeds meer boeren kwamen zelf tot de overtuiging dat het beter zou zijn het werk gemeenschappelijk te organiseren. In 1952 ontstonden op vrijwillige basis de eerste landbouw-productiecoöperaties (LPG). Tijdens een acht jaar durend en dikwijls gecompliceerd proces hadden tot

1960 alle boeren deze stap gedaan. Sedert dien nam de landbouw in de DDR een dynamische ontwikkeling. Sedert het begin van de zeventiger jaren gaat de landbouw in de DDR stap voor stap over tot industriële produktiemethoden. Daarbij werken steeds meer LPG's op lange termijn samen. Zij sluiten zich aaneen tot afdelingen voor plantenproductie (KAP). In deze afdelingen (de produktiemiddelen blijven eigendom van iedere afzonderlijke coöperatie) zijn de werkzaamheden gespecialiseerd en gemechaniseerd. Bedrijfsgrootten van verscheidene duizenden hectaren maken het mogelijk de modernste landbouwmachines effectief te gebruiken. In 1976 oogstten grote machines 100 procent van het graan, 96,6 procent van de aardappels en 99,3 procent van de suikerbieten. Rond 2.300 meisjes en jongens bestuurden moderne maai-dorsmachines en andere oogstmachines. In 1976 werden in totaal 5,3 miljoen hectaren volgens industriële methoden geëxploiteerd. Werkzaamheden zoals bemesten en de bestrijding van schadelijke planten en dieren of het onderhoud van de landbouwmachines behoren niet meer tot de werkzaamheden van de landbouwbedrijven. Zij worden door 300 agrochemische centra's en door meer dan 150 technische bedrijven in de onderdistricten eveneens naar het voorbeeld van de industriële productie verricht. Voor de veeteelt, in de DDR dierenproductie genoemd, worden stap voor stap grote installaties en stallen voor duizenden dieren

gebouwd. Wetenschap en techniek hebben in de landbouw een peil bereikt dat bedrijven van een in vroeger jaren onvoorstelbare grootte noodzakelijk zijn, om een hoge effectiviteit te bereiken. De in de DDR opgedane ervaring leert: hoeven met 4.000 koeien onder één dak, met 5.000 jonge runderen, 16.000 mestossen, 100.000 mestvarkens, 500.000 leghennen, 500.000 mestkippen zijn tegenwoordig het rationeelst. Deze ontwikkeling vereist hoog gekwalificeerde vaklieden. De ontwikkelingsgraad van de boeren en landarbeiders verhoogde zich ononderbroken. In 1976 hadden 12.806 van hen een hogeschoolopleiding genoten, 39.129 hadden een school voor uitgebreid technisch onderwijs bezocht, 51.374 waren meester en 520.240 vakarbeiders. In totaal beschikt 80 procent van alle in de landbouw tewerkgestelden over een vakopleiding. Tot 1980 zal dit cijfer op 90 procent worden verhoogd. De ontwikkeling van speciale LPG's voor planten- en dierenproductie is in volle gang. Deze gespecialiseerde LPG's ontwikkelen zich niet tot staatsbedrijven. Zoals vroeger ook blijven land, machines en produktie-installaties coöperatief eigendom van de boeren. De diep ingrijpende verandering in het leven en werken op het platteland heeft vooral het leven van de boerin veranderd. Het doel van de landbouwpolitiek in de DDR bestaat in het geleidelijk overwinnen van de verschillen tussen stad en platteland.

Wetenschap en studie

Tewerkgestelden met afgesloten opleiding aan hogeschool resp. school voor uitgebreid technisch onderwijs per 1.000 in de industrie tewerkgesteld

Jaar	Hogeschool	School voor uitgebreid technisch onderwijs
1972	19,2	61,7
1974	25,2	68,6
1976	30,9	74,8

Studenten aan hogescholen			aan scholen voor uitgebreid technisch onderwijs			
Jaahr	Totaal	Vrouwen	per 10.000 inwoners	Totaal	Vrouwen	per 10.000 inwoners
1970	143.160	50.690	83,9	167.200	81.200	97,9
1976	130.200	62.130	77,6	160.000	110.400	95,3

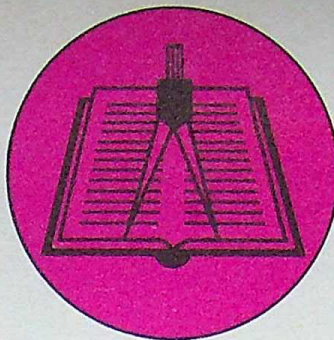
Research door de Akademie van Landbouwwetenschappen van de DDR — De wetenschappelijk technische vooruitgang in het socialisme brengt stad en platteland steeds nader tot elkaar

Primaire plasma-smeltoven voor 30 ton in bedrijf bij VEB Edelmetallwerk „8 Mei 1945“ in Freital

Eerst gemeenschappelijke reis door het wereldruim van de USSR en DDR in het kader van het interkosmosprogramma: de kosmonaut Sigmund Jähn uit de DDR (op voorgrond) met zijn commandant Valeri Bykowski uit de Sovjetunie.

De Duitse Democratische Republiek bevordert de wetenschap en het onderwijs met het doel de maatschappij en het leven van de burgers te beschermen en te verrijken. Dit doel dient de vereniging van de wetenschappelijk technische revolutie met de grote voordelen van het socialisme.

Grondwet van de DDR

De Vrije Duitse Jeugd onderscheidt tweemaal per jaar jeugdige personen en jeugdcollectieven met de Wetenschapspreis voor uitmuntende wetenschappelijke prestaties. In het voorjaar van 1977 werd een collectief van jonge werkers en geleerden van de VEB Werkzeugmaschinenkombinat „Fritz Heckert“ uit Karl-Marx-Stad en studenten en geleerden van de technische hogeschool met deze prijs onderscheiden. Zij hadden een prestatie geleverd die het mogelijk maakte bij de produktie veel materiaal te sparen. Studenten in de sociologie in Leipzig onderzochten de samenhang tussen mens en automatische machines bij de produktie terwijl jonge medewerkers van het Instituut voor Vaccins in Dessau wegens de ontwikkeling van een droge voedingsbodem voor salmonella's werden onderscheiden. De wetenschap neemt in het maatschappelijk leven van de DDR een belangrijke plaats in. Zij vindt haar basis in de maatschappelijke eigendom van de produktiemiddelen. Haar humanistische waarde kan zich ten volle ontplooiën. De geleerden stammen niet alleen van het volk, hun werk wordt door het volk gedragen. De arbeiders en coöperatieve boeren zelf beïnvloeden via de economische plannen het wetenschappelijke werk en zijn vruchtgebruikers van zijn resultaten. Centra van het fundamentele onderzoek zijn de Akademie van Wetenschappen van de DDR (ongeveer 18.000 medewerkers) met haar centraal instituten die alle gebieden van wetenschap omvatten, de Akademie van

Sociale Wetenschappen en andere akademiën (geneeskunde, pedagogie, mijnbouw), de universiteiten en hogescholen. Ongeveer 80 procent van de wetenschapsmensen van de DDR zijn op het gebied van research en ontwikkeling in de industrie werkzaam. Elk jaar nemen ongeveer 14.000 jonge mensen die een hogeschool of school voor uitgebreid technisch onderwijs hebben afgesloten, hun werk in de industrie op, daarvan ca. 3.000 op het gebied van de research en ontwikkeling. Zwaartepunten in de ontwikkeling van het fundamentele onderzoek zijn: wiskunde, mechanica, cybernetica en elektronische verwerking van gegevens, chemie, geo- en kosmoswetenschappen, beginselen van de opwekking van energie en technologie. Het fundamentele onderzoek op het gebied van de biowetenschappen en de geneeskunde moet de gezonde voeding van de bevolking veiligstellen, de gezondheid en het prestatievermogen van de mensen behouden. Het wetenschappelijke werk wordt op de basis van langlopende concepten uitgevoerd. Het vijfjarenplan 1976 t/m 1980 bijvoorbeeld bevat een hoofdstuk dat de hoofdrichting van het wetenschappelijk onderzoek bepaalt. Voor de financiering zijn 35 miljard mark uitgetrokken, terwijl dit bedrag voor het vijfjarenplan 1971 t/m 1975 nog slechts 25 miljard mark bedroeg. Het plan bevat opdrachten die de uitbreiding van de energie- en grondstofbasis ten doel hebben. Het bevat opdrachten voor de ontwik-

keling van nieuwe technologieën voor de planten- en dierenproduktie, voor de woningbouw en architectuur, voor de geneeskunde en de bescherming van de gezondheid.

De toekomstige geleerden worden aan 54 hogescholen opgeleid. In hun structuur volgen de hogescholen het principe van de universiteit en verenigen in leer, onderzoek en opvoeding alle belangrijke vakken van de natuurwetenschappen, techniek en sociale wetenschappen.

Er bestaan drie studievormen: de directe studie, schriftelijke studie en, hoofdzakelijk aan scholen voor uitgebreid technisch onderwijs, de avondstudie. Van de 290.000 studenten in de DDR studeren 190.000 direct aan de hogescholen en universiteiten. De studieplannen maken een theoretische, veel eisende en op de latere praktijk gerichte opleiding mogelijk. De opleiding moet echter ook de zelfstandige wetenschappelijke werkzaamheid van de studenten bevorderen. Studenten en professoren volgen het principe van de eenheid van leer, onderzoek en socialistische opvoeding. In het kader van de samenwerking tussen alle lidstaten van de Raad voor Wederzijdse Economische Bijstand bestaat er ook een nauwe samenwerking tussen de akademiën van wetenschappen, tussen de universiteiten en hogescholen. Onderzoekingen zoals het eiwitonderzoek, het interkosmosprogramma en de problemen van de atoomenergie worden bilateraal of multilateraal doorgevoerd.

Iedere burger van de Duitse Democratische Republiek heeft recht op bescherming van zijn gezondheid en werkkraft.

Grondwet van de DDR

De DDR handelt volgens het principe: In het middelpunt staat de mens. Deze humanistische grondgedachte dient het gezondheidswezen met zijn bovenste principe: Voorzorg is beter dan genezen. De geneeskundige verzorging begint al tijdens de eerste levensdagen van iedere pasgeborene door een uitgebreide bescherming van moeder en kind. De zuigelingensterfte werd tot 1,4 per 100 geboren en verlaagd. Een uniforme vaccinatiekalender legt de meest verschillende inenting en nauwkeurig volgens data van de eerste week na de geboorte tot het 18e levensjaar vast. Kinderen en jeugdige personen worden minstens eenmaal per jaar door de school- of bedrijfsarts grondig onderzocht. Vóór een kind op school gaat, vóór het begin van de leertijd, van een studie of vóór de indiensttreding in een beroep verlangt de wet van de DDR een grondige geneeskundige onderzoek. Daardoor verkrijgt iedere jonge mens de zekerheid, lichamelijk en geestig voor het door hem of haar gekozen beroep geschikt te zijn.

De geneeskundige verzorging en profylactische behandeling van alle in industrie en landbouw tewerkgestelden is een bestanddeel van het arbeidsrecht in de DDR en wordt door het bedrijfsgezondheidswezen georganiseerd. De serie-onderzoekingen in de bedrijven verdrievoudigden zich sedert 1970 op rond 3 miljoen in 1976. Grote opmerkzaamheid wordt aan de veiligheid bij het werk geschonken. Van de 330.000 profylactische en herstellingskuren in binnen-

en buitenland werd 60% aan arbeiders en in een beroep werkzaam zijnde moeders ter beschikking gesteld. Al deze wettelijke maatregelen ter bescherming van de gezondheid zijn evenals het bezoek aan of door een arts kosteloos. Zijn arts kan men vrij kiezen. In 1976 registreerden de ca. 420.000 artsen met privépraktijken, in staatspraktijken, poliklinieken, klinieken en ziekenhuizen 150 miljoen consultaties. Dat wil zeggen dat iedere burger gemiddeld negenmaal per jaar de arts opzoekt.

De capaciteit van de geneeskundige inrichtingen werd sedert 1970 met 25 procent verhoogd. Er ontstonden 70 nieuwe poliklinieken, 101 kleinere poliklinieken, 164 ambulances, 305 staatspraktijken en 266 staatspraktijken van tandartsen. Het grootste gedeelte van de inrichtingen zijn volkseigendom. Stand van 1976: 550 grote en 947 kleinere poliklinieken, 1.100 ambulances, 6.000 staats- en privépraktijken van artsen en tandartsen, 571 ziekenhuizen met in totaal 180.000 bedden (108 per 10.000 inwoners).

Het recht op kosteloze geneeskundige verzorging en onmiddellijke hulp in het geval van ziekte in de DDR kent geen maatschappelijke verschillen tussen de mensen, kent geen verzekerden tweede klasse. De sociale verzekeringsbank van de arbeiders en bedienden wordt door het Vrije Duitse Verbond van Vakverenigingen beheerd. Alle burgers zijn vol verzekerd voor profylactische behandelingen, tegen ziekte en ononderbro-

ken nabehandeling, tegen ongevallen en invaliditeit. De bijdrage van de arbeiders en bedienden voor deze verzekering bleef sedert 30 jaar onveranderd en bedraagt 10 procent van het inkomen. Voor alle inkomsten boven 600 mark bedraagt de bijdrage niet meer dan 60 mark. Het bedrijf verduubelt deze bijdrage uit het sociale fonds en betaalt de bijdrage van de arbeiders en bedienden en zijn eigen bijdrage in één bedrag aan de sociale verzekeringsbank. In geval van ziekte ontvangen alle tewerkgestelden minstens 6 weken lang 90 procent van het netto-inkomen. De sociale uitkeringen voor de meer dan 2,5 miljoen tewerkgestelden die de vrijwillige aanvullende verzekering hebben afgesloten, zijn overeenkomstig hoger. De te verwachten levensduur van vrouwen en mannen steeg in de laatste twintig jaar met 5 jaar op 74 jaar resp. met 4 op 69 jaar.

De research op geneeskundig gebied is vooral gericht op de kankerbestrijding, ip hartziekten en bloedsomloopziekten alsook op beroepsziekten. Vele onderzoekingsopdrachten worden met wetenschappelijke instituten in de Sovjetunie in samenwerking uitgevoerd. De resultaten daarvan versterken de internationale samenwerking op geneeskundig gebied en bezorgden de DDR een geachte gelijkgerechtigde plaats in de wereldgezondheidsorganisatie van de VN. De DDR heeft met 30 staten, waaronder talrijke ontwikkelingslanden, bilaterale verdragen op geneeskundig gebied afgesloten.

Sport voor allen

Populaire sporten en het aantal sportbeoefenaars

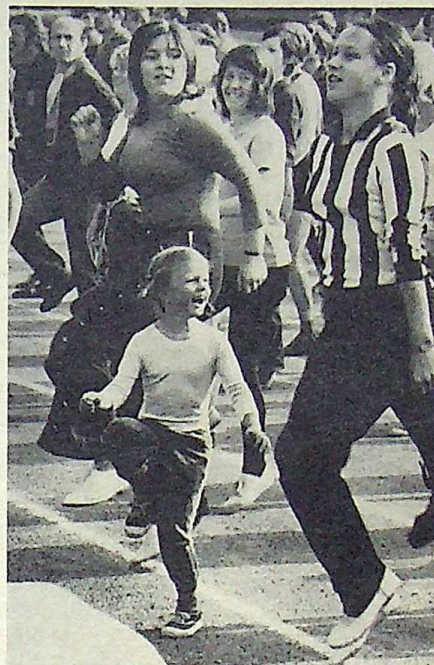
	1975	1976		1975	1976
Hengelsport	373.900	391.200	Paardesport	30.260	32.720
Voetbal	540.760	552.520	Wielrennen	19.570	20.740
Handbal	150.270	153.230	Roeien	13.770	13.780
Kegelen	153.490	163.150	Zwemmen	78.490	85.810
Lichte atletiek	168.080	173.060	Turnen	343.070	348.530
			Volleybal	95.960	111.120

Deelnemers aan Kinder- en Jeugdspartakladden

	In de onderdistricten		In de districten		
	1966	1976	1967	1976	
Zomersporten	328.000	875.000	Zomersporten	57.500	98.000
Wintersporten	12.500	34.000	Wintersporten	2.800	4.800

Kleurrijke coulisse gevormd door vele honderden medewerkers aan de sportdemonstratie bij gelegenheid van het Vle Turn- en Sportfeest van de DDR 1977 in het Centraal Stadion in Leipzig

Lichamelijke opvoeding, sport en toerisme dienen als elementen van de socialistische cultuur de alzijdige lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van de burgers.

Grondwet van de DDR

Heden beoefenen 5 miljoen burgers van de DDR sport; dat is tienmaal zo veel als in 1956. De Duitse Turn en Sportbond van de DDR (DTSB) bevordert deze hobby van miljoenen mensen. Populair zijn vooral voetbal, lichte atletiek, turnen, handbal, volleybal, zwemmen en wielrennen. Vele mensen spelen ook lawn- en tafeltennis; velen spelen schaak, kegelen of hengelen of zij zijn liefhebbers van paarde- of motorsport. De sportbeoefening wordt door sportgemeenschappen georganiseerd, en in stad en land, in bedrijven en woonwijken, op scholen en universiteiten wordt sport beoefend. Iedereen, die sport beoefent, kan actief lid van de DTSB worden (1976 — 2.690.700 leden, waarvan 1.178.400 onder 18 jaar). De contributie bedraagt voor alle werkers 1,30 mark, voor leerlingen, studenten, huisvrouwen 0,80 mark en voor kinderen 0,20 Mark per maand. Er bestaan dus geen verschillen in contributie voor paardrijden, lawntennis, schaatsenrijden of kunstrijden tegenover voetbal of atletiek. De sportinrichtingen worden kosteloos gebruikt.

Sport is een deel van het leven van de jeugd in de DDR. Het leerplan van de polytechnische middelbare scholen van de 1e t/m de 10e klas bevat tot 3 uur sportonderwijs per week. Ook aan de uitgebreide middelbare scholen tot het eindexamen, aan bijzondere, beroepsscholen, scholen voor uitgebreid technisch onderwijs en universiteiten is sport een verplicht vak. De scholen en bedrijfsportgemeenschappen in de ste-

den en gemeenten, in de sportbonden van de DTSB bieden de jeugd reeds vanaf het voorbereidende onderwijs omvangrijke mogelijkheden onder vakkundige leiding regelmatig haar lievelingssport te beoefenen. Daarvan maakt 63 procent van de scholieren (1,64 miljoen) gebruik. Sedert 1965 zijn de kinder- en jeugdspartakiaden hoogtepunten in de jeugdsport. Iedere scholier of leerling kan zich door voorwedstrijden op zijn school en in zijn woonplaats voor de jaarlijkse Spartakiade der onderdistricten kwalificeren. Rond één derde van alle jongens en meisjes (875.000) in de leeftijd van 6 tot 18 jaar namen in 1976 aan de Spartakiaden in de onderdistricten deel. De winnaars kwalificeren zich voor de districts- en centrale kinder- en jeugdspartakiade die om de twee jaar in de olympische zomer- en wintersporten alsook in andere sporten wordt georganiseerd. De Spartakiadebeweging heeft ten doel de gezondheid en het prestatievermogen van de jeugd te behouden, de jongens en meisjes tot faire sportbeoefenaars op te voeden en talenten te bevorderen. De Duitse Turn- en Sportbond, het Vrije Duitse Verbond van Vakverenigingen en de Vrije Duitse Jeugd hebben een gemeenschappelijk program voor de ontwikkeling van de volkssport opgesteld. Dit program bevat tevens de Spartakiadebeweging en andere activiteiten van de volkssportbeweging. Honderdduizenden burgers van de DDR verwerven jaarlijks in sportgemeenschappen, bedrijven of woonwijken het sportinsigne,

waarvoor zij al naar gelang hun leeftijd bepaalde prestaties op sportgebied moeten leveren.

Hoogtepunten van elk sportjaar zijn de nationale kampioenschappen van de DDR en de bekerwedstrijden, vooral in voetbal. In afstanden van verscheidene jaren worden de Turn- en Sportfeesten van de DDR door de DTSB georganiseerd. Het Vle Turn- en Sportfeest was het hoogtepunt van het nationale sportjaar 1977. Het was het grootste feest van deze aard sinds 1954. 60.000 sportbeoefenaarsters en sportbeoefenaars namen er aan deel. In 19 sporten vonden wedstrijden met 660 finales plaats. In het uitverkochte Centraal Stadion in Leipzig (100.000 plaatsen) beleefden bezoekers uit alle delen van de DDR en 420 toeschouwers uit 53 landen de grote sportdemonstratie. Het feest documenteerde de zin van de sport in de DDR: de mensen gezond te houden, hen ontspanning te bieden en hun prestatievermogen en welzijn te dienen. Tegelijkertijd vond de Vle Kinder- en Jeugdspartakiade plaats. 10.000 Jonge sportbeoefenaars leverden bij de finales in de olympische zomersporten opmerkenwaardige prestaties.

De DDR en de internationale sport

Olympische medailles voor de DDR (sedert 1956): 93 gouden, waarvan 40 bij de olympische spelen 1976 in Montreal en 7 in Innsbruck, 95 zilveren, waarvan 25 in Montreal, 86 bronzen, waarvan 25 in Montreal

Door sportbeoefenaars uit de DDR gewonnen medailles (1953 t/m 1976)

	Wereldkampioenschappen			Europese kampioenschappen		
	Goud	Zilver	Bronz	Goud	Zilver	Bronz
In totaal	361	336	353	368	429	490
Sporten (Uitgekozen)						
Lichte atletiek Mannen	-	-	-	31	37	26
Vrouwen	-	-	-	35	34	22
Roeien/Mannen	17	7	3	12	11	3
Vrouwen	9	2	1	18	25	17
Zwemmen/Mannen	3	3	5	14	11	16
Vrouwen	20	10	7	26	16	7

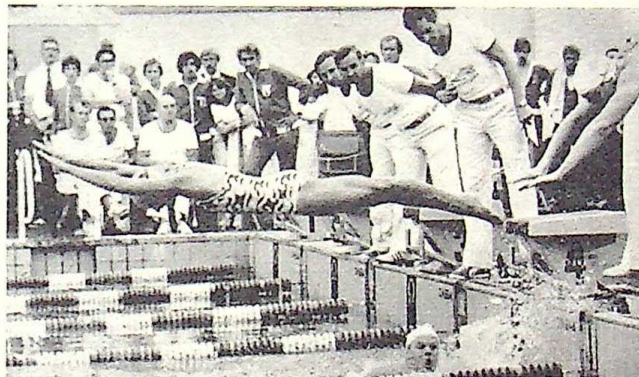

Internationale kunstijsbaan voor wedstrijdsleeën in Oberhof

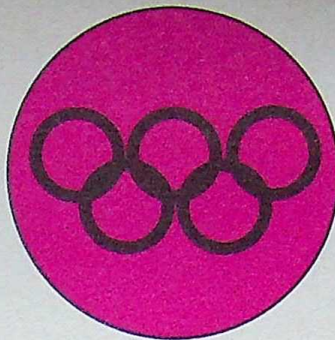
De olympische kampioene Rosemarie Ackermann uit de DDR —
Wereldrecord hoogspringen 2 m

De internationale zwemwedstrijden DDR-VS 1977 eindigden met
een resultaat van 168 tegen 176 punten

Om de socialistische persoonlijkheid volledig te ontwikkelen en om de culturele belangstelling en behoeften steeds beter te bevredigen wordt de deelneming van de burgers aan het culturele leven en de sport door staat en maatschappij bevorderd.

Grondwet van de DDR

De internationale successen van de sportbeoefenaars uit de DDR zijn het resultaat van de breed opgezette jeugd- en volkssportbeweging in de DDR. De meeste topatleten van de DDR wonnen hun eerste sportmedailles als schoolkinderen bij de Spartakiaden. Zo begon bijvoorbeeld ook de loopbaan van de snelste vrouw van de wereld, Marlies Oelsner uit Jena. Met een tijd van 10,88 seconden bleef deze atlete bij een wedstrijd in Dresden in 1977 onder de zogenaamde droomgrenstijd voor vrouwen over 100 meter hardlopen. In 1971 had de getalenteerde loopster door een allen verrassende overwinning bij een spartakiadewedstrijd in haar woonplaats Gera voor de eerste keer op zich opmerkelijk gemaakt. Het beslissende moment in de loopbaan van de in 1958 geboren atlete was haar benoeming in de nationale ploeg van de DDR van 1976. Sedert 1975 is haar trainer Horst-Dieter Hille, die reeds atleten zoals Renate Stecher en Bärbel Eckert tot wereldrecords en overwinningen bij de Olympiade had gebracht. In 1977 slaagde Marlies Oelsner voor haar eindexamen middelbaar onderwijs en nam zij haar psychologiestudie aan de Friedrich Schiller Universiteit in Jena op. Met de blik gericht op de Olympische Spelen 1980 in Moskou traint zij intensief bij de Sportclub Motor in Jena. Na hun afscheid van de wedstrijd sport vinden topatleten een werkkring die aan hun opleiding beantwoordt, en zij genieten alle mogelijkheden voor een verdere kwalificatie in hun beroep.

Andere atleten, wier namen in de hele wereld bekend zijn, geven hun ervaringen als trainer, arts of sportdocent aan de jongere krachten in de volks- of wedstrijd sport door. Eén van de eerste wereldkampioenen van de DDR, Gustav-Adolf Schur (wereldkampioen van de amateur-wegrenners 1958 en 1959) vertegenwoordigt sedert vele jaren de belangen van zijn kiezers als afgevaardigde van de Volkskamer. Hij werd bekend als meervoudige winnaar van de internationale Tour van de Vrede, de grootste wegwedstrijd voor amateurs die jaarlijks tussen Warschau, Berlijn en Praag wordt gehouden.

De succesvolle zwemster van de Olympische Spelen in Montreal 1976, Kornelia Ender, begon haar studie voor kindergeneeskunde.

Bijna 100 landen onderhouden op het gebied van de sport vriendschappelijke contacten met de DDR.

In de jaren 1973 tot 1976 waren in totaal 65.000 atleten als lid van 5.410 delegaties bij de uitwisseling van ervaringen met de DDR betrokken. 1.195 Experten op het gebied van de sport uit 56 landen ontvingen tot dusver een wetenschappelijke opleiding aan de Duitse Hogeschool voor Lichamelijke Opvoeding en Sport in Leipzig. Samen met het Nationale Olympische Comité (NOK) van de DDR, het genootschap ter bevordering van de olympische idee, streeft de DTSB naar een versterking van de internationale betrekkingen op het gebied van de sport.

De DDR is lid van 82 internationale sportorganisaties. In de besturen en commissies van deze organisaties werken 113 gedelegeerden uit de DDR mee aan de oplossing van problemen en taken betreffende de wereldsport. Bij internationale sportwedstrijden en in de vakcommissies levert de DDR een bijdrage tot verwezenlijking van de olympische idee, de „internationale achting en goede wil voort te brengen en er op deze wijze toe bij te dragen een betere en vreedzamere wereld te scheppen”.

In het kader van de olympische solidariteit van het IOC steunt de DDR de bevordering van de nationale lichamelijke opvoeding en sport in de ontwikkelingslanden. In Leipzig bezochten in 1976 29 voetbaltrainers uit 16 Afrikaanse, Aziatische en Latijns-Amerikaanse landen een cursus in de DDR. 296 Trainers en sportexperts uit de DDR helpen deze landen bij de ontwikkeling van de sport. Trainers, geleerden en artsen op het gebied van de sport zijn werkzaam in Mexico, India, Togo, Oeganda, Cameroen, Tansania en Irak en leiden cursussen voor volleybal, zwemmen, voetbal, boksen, worstelen of lichte atletiek. In Zweden, Denemarken, Oostenrijk en Groot-Brittannië onderrichten gasten uit de DDR op cursussen over de jongste kennis en inzichten op het gebied van de zwemsport, lichte atletiek, skilopen en kunstrije.

Inhoud:

1. De Duitse Democratische Republiek — een staat in Midden-Europa
2. Staatsstructuur en socialistische democratie
3. De districten
4. SED — Partij van het volk
5. Vijf politieke partijen in één verbond
6. Buitenlandse politiek
7. Het Nationale Volksleger
8. Revolutionaire hoogtepunten in de Duitse geschiedenis
9. De DDR in cijfers en feiten
10. De politieke rechten van de jeugd
11. Mogelijkheden van de jeugd
12. Kunst en cultuur
13. Onderwijs en beroepsopleiding
14. De vakverenigingen in de DDR
15. Gelijke rechten voor vrouwen en meisjes
16. Socialistische plannirtg waarborgt de maatschappelijke ontwikkeling
17. Industrie
18. Woningbouw
19. Buitenlandse handel
20. Landbouw
21. Wetenschap en studie
22. Bescherming van de gezondheid
23. Sport voor allen
24. De DDR en de internationale sport

Uitgever: Panorama DDR — Auslandspresse-agentur GmbH

Afdeling: Informatieliteratuur

DDR — 1054 Berlijn, Wilhelm-Pieck-Str. 49

Redactie sluit. October 1977.

Vertaling: Intertext

Uitgeverij: Zeit im Bild, DDR — 8012 Dresden, Julian-Grimau-Allee

Printed in the German Democratic Republic
by Grafischer Großbetrieb Völkerfreundschaft

7158-10

ANORAMA DDR